Ἀρχισυντάκτης καὶ Ἰδιοκτητής
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΣ

Διευθυντής
ΣΠΥΡΙΔ. ΣΟΥΓΚΡΑΣ

ΑΡΙΘ. 141 — ΤΟΜ Ε'. ΑΘΗΝΑΙ, Σάββατον 30 Νοεμβρίου 1891. ΤΙΜΑΤΑΙ ΛΕΠΤΑ 10

Σάββατον 30 Νοεμβρίου.—Ἀνδρέου τοῦ πρωτοκλήτου. νου τῶν μ. Ἀνατολὴ ἡλ.ὥρα 7, 7. —Δύσις ὥρα 4,λεπ. 41.

Ἕνεκα τῆς συσσωρευθείσης ἐκτάκτου ὕλης τῶν ἐν Φεζὰν ἐξορίστων ἀναβάλλονται διὰ τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας «Πῶς Κυβερνᾶται ἡ Ἀγγλία καὶ τό τῶν Γενικῶν γνώσεων καὶ στατιστικῶν.»

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Νοεμβρίου 1891.

Η ΓΑΛΛΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ ΚΑΙ Η ΑΜΔΘΕΙΑ ΑΥΤΗΣ

—

Ἡ Γαλλικὴ ἀποστολὴ ποιεῖ καὶ αὕτη ἓν τῶν χειρίστων χαρακτηριστικῶν τῆς φαινομενικῆς ἀποσυνθέσεως τῆς Ἑλλάδος, λέγομεν φαινομενικῆς, διότι τοιαύτην ὄψιν οἱ κυβερνήσαντες μέχρι τοῦδε τὴν χώραν ἔδωκαν καὶ εἰς τοὺς ὑγιεστέρους κυβερνητικοὺς κλάδους τοῦ Κράτους, ἐνῷ τοιαύτη δὲν ἦτο ἡ ἀληθὴς κατάστασίς των.

Καὶ πρὸς τοῦτο ἡ εὐθύνη δὲν πίπτει ὁλόκληρος ἐπὶ τοὺς κυβερνήσαντας, ἄπαγε! τὸ μεγαλείτερον μέρος πίπτει ἐφ' ἡμᾶς αὐτούς, οἵτινες ἀπειρόβιοι, ἐστερημένοι ἀνοχῆς καὶ ὑπομονῆς, ἀδικόχειρες, ζηλότυποι, φθονεροί, ἀπερισκέπτως δὲ βλαπτικοί, μὴ ἀναγνωρίζοντες ἐνδομύχως τὴν ἱκανότητα ἢ τὴν ἀρετὴν καὶ τοῦ μεγαλειτέρου ἡμῶν φίλου, μακρὰν τοῦ νὰ εἴμεθα βιοφελεῖς καὶ συνδρομηταὶ τῆς ἀληθοῦς ἱκανότητος καὶ εἰδικότητος, τοὐναντίον καματεύοντες ἰσοπεδοῦμεν ἐνώπιον τῶν κυβερνητῶν διὰ μοναδικῆς δοκησισοφίας καὶ εὐφυεστάτων ἐπιχειρημάτων καὶ κατασοφισμῶν τὸν εἰδικώτερον καὶ βέλτερον ἄνδρα μετὰ τοῦ φληναφεστέρουκαὶ τολμηροτέρου ἀγύρτου κατασκοτίζοντες τὴν σκοτεινὴν διάγνωσιν αὐτῶν ἀναγκάζοντες αὐτοὺς νὰ καταφεύγωσιν εἰς τῶν ξένων τὴν σοφίαν, ὅπως οὗτοι τακτοποιήσωσι τινὰς κλάδους ἡμῶν ἀρκούντως τακτοποιημένους,διδάξωσι δὲ ὅ,τι δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ τοὺς διδάξωμεν.

Τοιοῦτον τι ἔπαθεν ἡ Ἑλλὰς καὶ μὲ τὴν Γαλλικὴν ἀποστολὴν πρὸς ταπείνωσιν ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τοῦ μηχανικοῦ, πρὸς ταπείνωσιν τῶν τόσων πολιτικῶν μηχανικῶν, ἀρχιτεκτόνων καὶ μαθηματικῶν τῆς Ἑλλάδος, οἵτινες δύνανται νὰ διδάξωσι τὸν κ. Κελενὲκ καὶ τὸν κ. Γκότλὲν καὶ τὴν ὁμάδα τῶν ἐργοδηγῶν καὶ ὑλαγωγῶν τοὺς ὁποίους ἐν τῇ μακρᾷ ὑπνωδίᾳ τοῦ ἔθνους, ἐγκωμιογράφως ἐνεθρόνησαν ὡς ἄλλους Βρουνέλ, Πέϊτζ, Κιούμπετ ἢ Μπέρη ἐνδόξους μηχανικούς, γεφυροποιούς, ὁδοποιούς, ἀρχιτέκτονας ἐπὶ τῶν ἀναμφιλέκτως καμηλείων νώτων τῆς Ἑλλάδος.

Δὲν ἔχομεν σκοπὸν σήμερον νὰ ἀναλύσωμεν τὰ ἆθλα τῆς γαλλικῆς ἀποστολῆς, ἥτις ἀπερρόφησεν εἰς ἀ έ ρ α κ ο π α ν ι σ μ έ ν ο ν τόσα ἑκατομμύρια δραχμῶν τὰς ὁποίας ὁ Λεωνίδας Βλάσσης μόνος ἠδύνατο νὰ ἐξοικονομήση, πολὺ μᾶλλον τὸ ὅλον σῶμα τοῦ μηχανικοῦ ἡμῶν, τοῦ κ. Λεωνίδα Βλάσση ἀποδειχθέντος ἀνωτέρου τοῦ Κελενὲκ καὶ τοῦ Γκοτλὲν καὶ τῶν ἐπιλοίπων μελῶν τῆς ἀποστολῆς εἴς τε τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις καὶ τὴν ἐγχώριον πεῖραν.

Δὲν ἀναφέρομεν τόσους ἄλλους ἐπίσης μεγάλης ἱκανότητος ἀξιωματικοὺς τοῦ μηχανικοῦ ἡμῶν. Ἀνεφέραμεν ἀμεροληπτως τὸν κ. Βλάσσην μεθ' οὗ εἴμεθα ἄλλως τε πρὸ ἐτῶν εἰς διάστασιν καὶ εἰς τὰ δικαστήρια,μόνον διότι καλῶς γνωρίζομεν ὅτι ἡ Γαλλικὴ Ἀποστολή, ἐὰν κατώρθωσέ τι ἐν Ἑλλάδι τὸ ὀφείλει εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς γνώσεις αὐτοῦ, τὸν ὁποῖον διεχειρίσθη ἀφειδῶς μᾶλλον ὡς Γενικὸν ταχυδρόμον ἢ Γενικὸν Ἐπιθεωρητήν.

Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προκειμένου.

*

Τὸ μεγαλείτερον Ἆθλον τῆς Γαλλικῆς Ἀποστολῆς εἶνε ὅτι αὕτη κατώρθωσε νὰ ἀναδείξῃ ἐν Ἑλλάδι εἰς τοὺς πνευματώδεις Ἕλληνας τὸν Κελενὲκ πολὺ ἀνώτερον τοῦ τριεσπέρου Ἡρακλέους.

Ὁ Ἡρακλῆς διὰ τῶν κροτάλων τοῦ Ἡφαίστου ἐξήγαγεν ἐκ τῆς πολυηλακάτου Στυμφαλίδος λίμνης καὶ ἐφόνευσε τὰς μὲ σιδηρᾶ ράμφη καὶ ὀνυχας ὄρνεις τὰς ριπτούσας τὰ πτερά των ὡς βέλη, ὅπως καθαρίση αὐτὴν καὶ χρησιμοποιήση τὸ ὕδωρ της. Ὁ κ. Κελενὲκ παρουσιάζεται νὰ καθαρίση τὸν ἐν τῇ πρωτευούσῃ κόπρον τοῦ Αὐγείου καὶ χρησιμοποιήσῃ τὸ ὕδωρ τῆς ἰδίας Στυμφαλίας χωρὶς νὰ τρέψῃ τὰς ροὰς τοῦ Ἀλφειοῦ καὶ Πηνειοῦ, ἀλλὰ μόνον διοχετεύων τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης αὐτῆς εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ ἀφοῦ πρῶτον ὡς ἄλλος Βελλεροφόντης ἀναβῇ τὸν Πήγασον καὶ φονεύσῃ τὴν Χίμαιραν.

Τὸ τέρας τοῦτο ἔχον προτομὴν λέοντος,οὐρὰν δράκοντος, κεφαλὴν πυριπνόου αἰγός, κάθηται ἔξωθι τῆς πρωτευούσης ἡμῶν ἐμποδίζον τὴν ἄφιξιν τῶν ὑδάτων. Ἄρα τὸ σχέδιον τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας εἶνε ζήτημα τοῦ Ἡρακλέους καὶ Βελλεροφόντου,ζήτημα μεταβληθὲν εἰς ἐπιδημίαν μεγαλειτέραν τῆς ἐπαπειλούσης λέπρας τὴν πρωτεύουσαν, διότι οὐ μόνον οἱ μὴ ἐννοοῦντες τοῦτο ἀλλὰ καὶ οἱ εἰδικοὶ καὶ οἱ ὀφθαλμοφανῶς βλέποντες, ὅτι τοῦτο εἶνε γελοιωδεστάτη χίμαιρα, ἐξακολουθοῦν ὡς ἐκ μωρώσεως γενικῆς νὰ τὸ λαμβάνωσιν διὰ τοιαύτης πλαταγῆς ὡς κατορθωτόν μέχρις ὅτου μᾶς προφθάσῃ ἡ προσεγγίζουσα λέπρα τοῦ ἁγίου Μάρκου, ὁ λιμὸς τοῦ Περικλέους, ἢ ἡ πανώλης τῆς Αἰγύπτου.

Οὐδέποτε ἐντούτοις τό σχέδιον τῆς διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας ἀπεδείχθη ὁρατωτέρα χίμαιρα ὅσον νῦν, ὅτε ὁ κ. ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν ἐδημοσίευσε πρὸς γενικὸν διαφωτισμὸν τὴν πέρπερον πραγματείαν τοῦ Ἡρακλεοβελλεροφόντου Κελλενέκ.

Εἰς ποῖον ἁρμάριον ἦτο αὕτη μέχρι τοῦδε κεκρυμμένη; Διατὶ δὲν ἐδημοσιεύθη παρὰ τῆς προτέρας κυβερνήσεως, ὅταν αὕτη συνέταξε τὸ διαβόητον νομοσχέδιον τῆς Στυμφαλίας (κατὰ νουθεσίαν βέβαια τοῦ γάλλου τούτου Κουμφικίου) δι' οὗ τερατωδῶς προσδιωρίζετο ἡ μὲν ἕδρα τῆς Ἑταιρίας ἐν Ἑλλάδι, συγκροτουμένη βέβαια ἑλληνοπρεπῶς παρὰ τῶν βδελοτυχοδιωκτῶν χρυσοκανθάρων καὶ χαβιαροχανιτῶν, οἱ δὲ κεφαλαιοῦχοι καὶ οἱ μέτοχοι ἐν Ἀγγλίᾳ, ὅπως ἀποδείξῃ τοὺς μὲν Ἄγγλους βλάκας, δι ἕκαστον δὲ πήδημα ψύλλου φέρει τῆς Ἀγγλικῆς κυβερνήσεως τὴν ἐπέμβασιν; Διατὶ δὲν ἐδημοσιεύθη τότε, ὅπως ἕκαστος πληροφορηθῇ ὅτι τὸ σχέδιον τοῦτο εἶνε χίμαιρα;

Ὅσοι ξένοι ἢ ἰθαγενεῖς σήμερον ζητοῦν νὰ συνάψουν διὰ τὴν χίμαιραν αὐτὴν σύμβασιν μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως, οὗτοι ἢ δὲν εἶνε σπουδαῖοι ἄνδρες, ἢ εἶνε ἀμαθεῖς μικροκεφαλαιοῦχοι, ἢ ψευτοσυνδικάτον συγκροτούμενον ἔκ τινων παχέων ὀνομάτων καὶ κενῶν βαλαντίων, προτείνοντες ὡς δέλεαρ δάνεια πρὸς τὴν κυβέρνησιν, ζητοῦντες δὲ τὸ τῆς Στυμφαλίας προνόμιον, ὅπως τὸ πωλήσουν σὺν τῷ δανείῳ ἔστω καὶ μὲ μικρὸν ὄρελος καὶ εἶτα «τ ὸ β α π τ ί σ ω κ α ὶ μ υ ρ ώ ν ω ἄ ρ α ζ ή σ ε ι ἢ δ ὲ ν ζ ή σ ε ι.

Τὸ σχέδιον τῆς διοχετεύσεως τῶν ὑδάτων τῆς Στυμφαλίας ἐπαναλέγομεν εἶνε γελοιωδεστάτη Χίμαιρα καὶ πρὸς τοῦτο οὐδεμία ἀμφιβολία. Εἶνε δὲ Χίμαιρα διὰ τρεῖς λόγους· πρῶτον διότι ἡ δαπάνη τῆς πραγματοποιήσεώς του θὰ ἀνέλθῃ τοὐλάχιστον εἰς ἑκατὸ ἑκατομμύρια δραχμῶν· δεύτερον, διότι οὐδεμία φορολογία τῶν κατοίκων τῶν Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς δύναται νὰ ἱκανοποιήσῃ οἵαν δήποτε ἀναδεχθεῖσαν ἑται-

ρίαν τὴν ἐπιχείρησιν αὐτὴν, διὸ καὶ ἡ ἴδρυσις τῆς τοιαύτης ἑταιρίας ἀκατόρθωτος, καὶ τρίτον διότι τὸ μὲν ὕδωρ τῆς Στυμφαλίας δὲν θὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τὴν χρῆσιν τῶν κατοίκων τῶν μερῶν δι' ὧν διέρχεται καὶ τῶν πόλεων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, διότι οὔτε δέκα ἔτη ἀρκοῦσιν ὅπως ἡ ἐπιχείρησις αὕτη κατορθωθῇ, καὶ τοῦτο ἐὰν δὲν ἀπαντηθῶσιν ἀνυπέρβλητα ἢ δυσκατάβλητα ἐμπόδια, ἕνεκα τῶν ὀρέων καὶ φαράγγων δι' ὧν θὰ διέλθῃ καὶ ἐὰν οἱ γνωστοὶ σεισμοὶ τῶν χωρῶν δι' ὧν θὰ διέρχηται τὸ πολυδάκτυλον καὶ πολύλευγον τοῦτο ὑδραγωγεῖον δὲν ἀναστατώνωσιν ἑκάστοτε, διακόπτωσιν ἢ καταστρέψωσι τοῦτο.

*

Τῆς Χιμαίρας αὐτῆς τοῦ κ. Κελλενὲκ τοὺς προϋπολογισμοὺς ἐπέμψαμεν εἰς Λονδῖνον πρὸς δύο ἄνδρας εἰδικοὺς τῶν τοιούτων, χαίροντας τὴν μεγαλειοτέραν ἐν Ἀγγλίᾳ ρύμην διὰ πολυάριθμα κολοσσιαῖα ὑδραυλικὰ καὶ σιδηροδρομικὰ ἔργα των εἰς ὅλας τὰς ἄκρας τῆς ὑδρογείου, ἀνερχόμενα εἰς πολλὰ ἑκατομμύρια λίρας στερλίνας, πρὸς δύο τῶν τολμηροτέρων ἐπιχειρηματιῶν τῆς οἰκουμένης συνδεδεμένων μετὰ τῶν μεγαλειοτέρων κεφαλαιούχων τῶν δύο ἡμισφαιρίων καὶ ἰδοὺ αἱ πρὸς ἡμᾶς σκέψεις των περὶ τῆς Χιμαίρας αὐτῆς διὰ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆς των τῆς 24 Νοεμβρίου(4 Δεκεμβρίου)παρόντος ἔτους.

Κύριε Σ. Ξένε

«Ἐλάβον τὴν ἐπιστολήν σας τῆς 27 λήξαντος μετὰ τῆς ἐκθέσεως τῆς Στυμφαλίας (τῆς »Γαλλικῆς ἀποστολῆς), ἥτις εἶνε λίαν ἐνδιαφέ»ρουσα. Τὸ σχέδιον τοῦτο μοὶ ἐφαίνετο πάντοτε »οἰκονομικῶς ἀκατόρθωτον διὰ τὴν Ἑλλάδα. »Ὅταν εἶδον αὐτὴν καὶ κυρίως τὸ μεταξὺ Κο»ρίνθου καὶ Ἀθηνῶν χῶρον ἤρχισα νὰ ὑπολο»γίζω τὰς τεραστίας μηχανικὰς δυσχερείας του. »Ἤδη ἐν σπουδῇ μελετήσας τὴν ἔκθεσιν αὐτὴν »κατανοῶ, ὅτι αἱ ἐπιστημονικαὶ καὶ οἰκονομο»λογικαὶ δυσχέρειαι εἶνε ἀπείρως μεγαλείτεραι »παρ' ὅσας πρότερον ὑπέθεσα.

»Πρὸ τινων ἡμερῶν σᾶς ἐξαπέστειλα τὴν τῆς »13 παρελθόντος Νοεμβρίου ἑβδομαδιαίαν εἰκο»νογράφον ἐφημερίδα «Ἡ Μηχανική» (Engineering) περιέχουσαν ἐκτενῆ πραγματείαν τῶν ὑπὸ »κατασκευὴν ὑδραυλικῶν ἔργων τῆς Μάντζεστερ »μετὰ τῶν συνοδευόντων αὐτὴν σχετικῶν σχε»δίων. Θὰ ἀνεγνώσατε ἐν τῇ πραγματείᾳ αὐτῇ »πόσον βραδὺ καὶ δαπανηρὰ εἶνε ἐν τῇ κατα»σκευῇ των τὰ μακρὰ αὐτὰ ὑδραγωγεῖα, ἀλλὰ »τὰ ὑδραυλικὰ ἔργα τοῦ Μάντζεστερ ἀπέχουσι »πολὺ εἰς τὸ δυσκολοκατόρθωτον ἐκείνων τῆς »Στυμφαλίας καὶ μάλιστα τὰ τῆς Μάντζεστερ »ἐνῷ βασίζοναι ἐπὶ τῆς ῥορολογίας ἑνὸς πληθυ»σμοῦ δεκαπλασίου τοῦ ὑμετέρου.

»Ἡ σταλεῖσα ὑμῖν πραγματεία ἀναφέρει ἐπί»σης περὶ τοῦ ἐν Γαλλίᾳ κατασκευαζομένου »ὑδραγωγείου τῆς Vanne καὶ Παρισίων μήκους »173 χιλιομέτρων, ἐκείνου τῆς Στυμφαλίας μι»κρότερον,τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν ἔκθεσιν τῆς Γαλλι»κῆς ἀποστολῆς εἶνε 182χιλιόμετων.Τὰ ὑδραυ»λικὰ ἔργα τῆς Vanne ἀναφέρει ὡς βλέπετε ἡ »ἐφημερὶς «Μηχανική» ὑπελογίσθησαν εἰς 50 »ἑκατομ.φράγκα,πῶς λοιπὸν δύνασθε νὰ πιστεύ»σητε, ὅτι ἐὰν τὸ ὑδραγωγεῖον τῆς Vanne θὰ »στοιχίσῃ 50 ἑκατομμύρια, τὸ τῆς Στυμφαλίας »καὶ Ἀθηνῶν θὰ στοιχίσῃ μόνον 32 ἑκατομμύ»ρια ; Φρονῶ ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται οὐδεμία πρὸς »τοῦτο συζήτησις,τοῦτο μόνον παρατηρῶ,ὁτιἐὰν »τὸ ὑδραγωγεῖον τῆς Vanne ὑπολογίζεται δύο ἑ»κατομμύρια λιρῶν στερλινῶν (68,000,000 »δραχ.) τῆς Στυμφαλίας θὰ ὑπερῇ τὰ τρία ἑ»κατομμύρια λίρας (102,000,000 δραχ.) συμ»περιλαμβανομένου τοῦ τόκου καὶ τῶν προεξο»φλήσεων κατὰ τὴν μακρὰν κατασκευὴν τῶν ἔρ»γων. Ἀλλ' ἐρωτῶ ἐπὶ πόσα ἔτη θ' ἀναμένωσιν »αἱ Ἀθῆναι ὕδωρ πρὶν δυνηθῶσι νὰ πληρώσωσι »ἐξ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν καὶ χρεωλύσιον ἐπὶ τριῶν »ἑκατομμυρίων λιρῶν στερλινῶν. Κατ' ἐμὲ τὸ »σχέδιον τῆς Στυμφαλίας εἶνε ἐντελῶς ἀπραγ»ματοποίητον.»

Ἀπραγματοποίητον, ἄρα Χίμαιρα. Θέτομεν καὶ ἡμεῖς πρὸς τοὺς ἐπαπειλουμένους ἐκ μεγάλων συμφορῶν κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν· πόσα ἔτη θ' ἀναμένωσι διὰ ὕδωρ ;

Ἴσως τὸ τετραγωνικὸν κεφαλὶ τοῦ κ. Δημάρχου Ἀθηναίων δυνηθῇ νὰ εἴπῃ ἀφοῦ διὰ 25000 δραχμῶν ἀπεράσισε νὰ ἀνοίξῃ τὰ σπλάγχνα τῆς Ἀττικῆς καὶ ζητήσῃ τὰ μυστηριώδη ὕδατα ἐντὸς αὐτῶν.

Μετέωροι καὶ ἀναπορᾶσιστοι ἐν τούτοις ὁρῶμεν ἀσθμαίνοντες τὴν λέπραν τοῦ ἁγίου Μάρκου καὶ τὰς ἐπιδημίας ἐπισπερχῶς προσεγγιζούσας τὰς Ἀθήνας.

*

Τὸν ἐγδέκατον αἰῶνα ἐν Γαλλίᾳ Ἱσπανίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ ὑπῆρχον μεγαλοπόλεις ὡς τὰς Ἀθήνας ὄζουσαι οὖρων καὶ κόπρων, αἵτινες ἕνεκα τῆς ταχείας αὐξήσει τοῦ πληθυσμοῦ των μὴ ἔχουσαι ὀχεύσεις καὶ ὑπογείους διώρυγας διὰ τὴν ταχείαν ἀπομάκρυνσιν ἐξ αὐτῶν τῶν παντοειδῶν ἀκαθαρσιῶν τῶν κατοίκων των,ἔχουσαι ἀνόδους ἀκινήτων ἀκαθαρσιῶν ἀποπάτους ἐηλεηηριάζοντας τὰ ὕδατα τῶν ῥοεάτων καὶ ἀναδίδοντας μιασματικὰς καὶ πυροετωδεις ἀναθυμιάσεις,αἵρνης ἡμέραν τινὰ μετὰ πολυήμερον ὄμβρον ἔρερον μίαν ἀλλόκοτον ἐπιδημίαν. Ἡ ἐπιδημία αὕτη διήρκεσε, τίς τὸ πιστεύει, δύο αἰῶνας καὶ ἐθέρισεν ἑκατομμύρια ψυχῶν, διαδοθεῖσα εἰς ὅλην τὴν Εὐρώπην. Τῆς ἐπιδημίας αὐτῆς ἔδωκαν διάφορα ὀνόματα. Τὸ πῦρ τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, τὸ ἱερὸν πῦρ (feur sacrè),περσικὸν πῦρ (feu persique). Παρασάρκωμα τοῦ ἁγίου Φιάκαρ, κακὸν τοῦ ἁγίου Μάρκου, κακὸν τῶν πεπυρωμένων, κακὸν τοῦ ἁγίου Μὲν (Saint-Maint). Ἡ ἐπιδημία εἶχε ποικίλας φάσεις· τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου ἐγίνοντο μέλαινα ὡς ἐσθεσμένος ἄνθραξ· τὰ ἐντόσθιά του ἐκαίοντο, οἱ πλεῖστοι ἔρερον τὰ συμπτώματα τῆς ἐρεσιπελατώδους ἐπιδημίας, ἄλλοι τῆς κακοήθους λέπρας καὶ ἄλλοι τῆς πανώλους. Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ἡ ἐπιδημία ἐξῆλθεν ἐκ τῶν οὔρων, κόπρων, σήψεως τῶνπτωμάτων τῶν ζώων ἀποπάτων καὶ τῆς γενικῆς ῥυπαρότητος καὶ ἀκαθαρσιῶν. Ἀναγνώσετε τὸν Raoul Glaper, τὸν Adhema Chabannais, τὰ τοῦ Germain Brice, ὅπως λάβητε μικρὰν ἰδέαν τῆς ἀνθρωποθόρου αὐτῆς ἐπιδημίας.

Αἱ Ἀθῆναι ἐπαπειλοῦνται ἐὰνὄχι ἐκ τῆς ἰδίας παραπλησίου ἢ ὁμοίας τοῦ λιμοῦ τοῦ Περικλέους. Καὶ ἤδη προείμια αὐτῆς ὁ κοιλιακὸς τύφος καὶ τὰ τόσα ἄλλα περιοδικῶς καὶ σποράδην ποικίλα ἐπιδημικὰ κρούσματα τὰ ὁποῖα ἔχομεν. Γρηγορεῖτε λοιπὸν κύριοι Ἀθηναῖοι, ἴσως ἡ αὔριον εἶνε ἀργά. Καθαρίσατε τὴν πόλιν σας καὶ ῥέρετε ὕδωρ. Ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσητε πῶς ἀφοῦ ἡ Στυμφαλία εἶνε Χίμαιρα, ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει, ἐὰν ὁ Βελλερεφόντης Κελλενὲκ φονεύσῃ τὴν Χίμαιραν καὶπραγματοποιήσητὸν μῦθον τῆς Γαλλικῆς ἀποστολῆς ἀπαιτοῦνται δέκα καὶ ἴσως δεκαπέντε ἔτη ; Ὑπάρχει τρόπος εὐφυνος εὐεργετικώτερος, μικρᾶς ῥοροῤογίας, ταχὺς, πρακτικὸς ἀπαιτῶν ὅμως ἀληθῆ κεφάλαια καὶ ἀληθεῖς ἐπιστημονικὰς γνώσεις, τὸν ὁποῖον ἐγκαίρως διὰ μαθηματικῶν ἀποδείξεων ἐναργῶς θὰ σᾶς ὑποδείξωμεν

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΞΕΝΟΣ

ΤΑ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ ΘΩΜΑ ΠΑΣΧΙΔΟΥ

Χιλιάδες τῶν δούλων ἀδελφῶν τῆς Τουρκίας μετὰ δακρύων ἀναιμιμνήσκονται τοῦ πολιτικοῦ μάρτυρος Θωμᾶ Πασχίδου, τοῦ δι' αὐτοὺς βασανισθέντος θηριωδῶς ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἐν Φεζὰν παρὰ τοῦ Χριστιανομάχου, φωτοσβέστου καὶ τυραννικωτέρου τῶν Σουλτάνων τῆς Τουρκίας Χαμίτ.

Οἱ Ἕλληνες τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος δὲν δύνανται νὰ διέλθωσι τὴν προσεχῆ δευτέραν — ἡμέραν ἐπέτειον τῆς δολοφονίας του ἐν ταῖς ἐρήμοις τῆς Βορείου Ἀφρικῆς—χωρὶς καὶ οὗτοι νὰ αἰσθανθῶσιν ὁμοίαν θλῖψιν, σέβας καὶ θαυμασμὸν διὰ τὸν πολυόδυνον τοῦτον μάρτυρα, τὸν ὑπὲρ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ γένους τυραννηθέντα καὶ θυσιασθέντα.

Ἀλλ' ὁποῖα αἰσθήματα θὰ κατασπαράξωσι σήμερον τοὺς ῥιλελευθέρους ἀναγνώστας τοῦ «Βρεττανικοῦ Ἀστέρος» ὅταν ἀναγνώσωσι τὸ πρὸς τὸν Γλάδστωνα ὑπόμνημα τοῦ ἀθανάτου Θωμᾶ Πασχίδου,ὅταν ἀναγνώσωσι τὴν πρὸς τὸν κ. Γλάδστωνα, ἐκ τοῦ βάθους τῆς φοβερᾶς τῶν ἐρήμων εἱρκτῆς του ἐπιστολήν, ἐκείνας τὰς πρὸς τὰς κραταιὰς κυβερνήσεις τῶν ἓξ Μεγάλων Εὐρωπαϊκῶν τῆς Χριστιανοσύνης Δυνάμεων, τὴν πρὸς τὸν διάδοχον τοῦ Ἑλληνικοῦ θρόνου Κωνσταντῖνον ἐπιστολὴν καὶ τὸν θαυμάσιον τρόπον δι' οὗ ἠδυνήθη ἑκάστοτε νὰ ἐξαπατᾷ τοὺς ἀνθρωποφάγους Κερβέρους αὐτοῦ, ὅπως ἀσφαλῶς διαβιβάζῃ αὐτὰς πρὸς τοὺς εἰρημένους μεγιστᾶνας ἐπικαλούμενος τὴν συνδρομήν των.

Ἀναντίρρητος ἀληθεια ! Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ Θωμᾶ Πασχίδου πρὸς τὸν κ. Γλάδστωνα συνέτεινε πρὸς ἀπελευθέρωσιν δύο ζωντανῶν πτωμάτων τοῦ Πασχίδου καὶ τοῦ Φιλιππίδου.

Δὲν ἠδύνατο περισσότερον νὰ κρύπτεται ἐκ τῆς Εὐρώπης ὁ λοχμώδης Σουλτάνος.

Ὁ κ.Φιλιππίδης ἐπέζησε καὶ διεξέρυγε ὡς ἐκ θαύματος τὴν δολοφονίαν, ὁ ταλαίπωρος Πασχίδης ὅμως δὲν ἀπελύθη ἐκ τῶν εἱρκτῶν ἢ ὅπως δολοφονηθῇ ἀνάνδρως, ἀτίμως, προδοτικῶς, βαρβάρως καὶ κατὰ τὸν ἀρχαῖον παροιμιακὸν τῶν Σουλτάνων, Βεζυρῶν καὶ πασσάδων τρόπον, οἵτινες ἔθεσαν τὸν λόγον τῆς τιμῆς των, τὸν ὅρκον τῆς θρησκείας των, τὴν ὑψηλὴν καὶ μεγαλόψυχον συγχώρησίν των, τὴν μίαν στιγμὴν καὶ τὴν ἄλλην διὰ τῆς φυσικῆς, φανατικῆς καὶ ἀσπλάγχνου ἰδιοσυγκρασίας των ἠθέτουν τοῦτον δολοφονοῦντες καὶ καγχάζοντες σαρκαστικῶς τὴν λέξιν γιαγνίσι.

Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Θωμᾶ Πασχίδου ἔτι κατακρατεῖται ἐν Φεζὰν διὰ μόνον τὸν λόγον, ὅτι ἦτο ἀδελφὸς τοῦ μάρτυρος.

Τὸ ἔκλαμπρον τοῦτο λαχεῖον τῆς δημοσιεύσεως τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος λεπτομερειῶν ἐκληρώθη σήμερον εἰς τὸν « Βρεττανικὸν Ἀστέρα», ὅστις ἀναδέχεται τὴν ἀποστολὴν μετ' ἐγκάτου προθυμίας, ἀδιαφορῶν, ἐὰν ὁ διάδοχος Σουλτάνος καταδιώξῃ αὐτὸν ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς δικαστηρίοις, ὡς ὁ πατήρ του ἐν τῷ μεγάλῳ δικαστηρίῳ τῆς Ἀγγλίας, ἀδιαφορῶν ἐὰν οὐδένα δύναται νὰ ἔχῃ συνδρομητὴν ἐν Τουρκία, ἀδιαφορῶν διὰ τὸ χυθὲν καὶ χυνόμενον τουρκικὸν ἀργύριον ἐν Ἀθήναις πρὸς τινας Ἰούδας Ἰσκαριώτας, ὅπως κατακρατήσωσι τὴν ἡμερησίαν πώλησιν καὶ κυκλοφορίαν τῆς ἐρημερίδος αὐτῆς.

Χριστιανικῶς συγχωροῦμεν αὐτοὺς διὰ τῶν ἰδίων λόγων τοῦ Ἰησοῦ. «Πάτερ ἄφες αὐτοῖς οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι.»

Πράγματι οἱ δυστυχεῖς οὗτοι δὲν γνωρίζουσιν τί ποιοῦσι, δὲν γνωρίζουσι, ὅτι προδίδουσι καὶ κολαζονται,ὅτι δὲ ἡ ἐρημερὶς αὕτη δὲν εἶνε ἐγγλέζικη, ὡς οἱ ἀργυρόνητοι συκοφάνται της τὴν ἐβάπτισαν, ἀλλὰ καθαρῶς πατριωτικωτάτη,ἥτις διὰ τῶν τριῶν μυθιστορημάτων της καὶ τῶν κυρίων ἄρθρων της καὶ τῶν διδακτικῶν διατριβῶν αὐτῆς, οὐδεμίαν ἄλλην ἔχει ἀποστολήν, ἢ νὰ ἐξυπνήσῃ πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκρήξεως τοῦ Ἡραιστίου τοῦ ἀνατολικοῦ ζητήματος τοὺς ἑλληνας τῆς σεσαθρωμένης καὶ ἐκπνεούσης φανατικῆς Τουρκίας, νὰ εἶνε ἕτοιμοι, ὅπως δράξωσι τὰ ὅπλα πρὸς ἀπελευθέρωσίν των, πρὸς ἕνωσίν των μεθ' ἡμῶν, προς σχηματισμὸν μεγάλης ἑλληνικῆς ἐπικρατείας ἐξ ὅλης τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς,οὐδέποτε δὲ ἐπιτρέψωσιν,ἰσχυρότεροι ὡς σήμερον εἶνε εἰς τε το ἠθικὸν καὶ ὑλικὸν τοῦ Τούρκου εἰς τοὺς Βουλγάρους, Ρώσσους ἢ ἄλλους ὡς λαγωοὺς νὰ καταπτήσωσιν αὐτοὺς. «Σὺν Ἀθηνᾷ καὶ χεῖρα κίνει». Ὅταν εἰς ἑκαστην πολιν καὶ πολχίνην τῆς Τουρκίας οἱ ἕλληνες καὶ ὁ χριστιανισμὸς δικαιωματικῶς ἐγερθῶσιν ὑπὲρ τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν ὑπὲρ τῆς βυζαντινῆς κληρονομιάς των, ὑπὲρ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἕλου, τότε τὸ βασίλειον τοῦτο ρανερὰ καὶ εἰς πεῖσμα ὅλων τῶν κρατῶν τῆς γῆς ἐκὼν ἄκων προητοιμασμένον ἢ μὴ προητοιμασμένον, συγκατοίκων τῶν κυβερνητῶν καὶ Ἡγεμόνος του ἢ ἄνευ ταύτης καὶ ἐναντίον οἵας δήποτε διπλωματικῆς πιέσεως παρὰ τῆς ἀντιχριστιανικῆς Εὐρώπης θὰ δράξῃ τὰ ὅπλα νὰ τοὺς συνδράμῃ, καὶ τότε ὁ χριστιανισμὸς καὶ ὁ πολιτισμὸς τῶν χριστιανῶν λαῶν τῆς Εὐρώπης ἔχει ἢ καὶ αὐθις νὰ βαδίσῃ ἐπὶ τῶν πτωμάτων ὁλοκλήρου τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἢ ὁ ἑλληνισμὸς θὰ ζήσῃ καὶ δοξασθῇ ὡς πάντοτε.

Ἀναντίρρητον συκοφάνται καὶ προδόται τοῦ ἔθνους οἱ ὑποσκάπτοντες διὰ μηδαμινὰ συμφέροντα ἕνα τύπον ἀνεξάρτητον ὄστις τοσαύτας ὑπέστη καὶ ὑρίσταται θυσίας ὑπὲρ τῆς εὐγενοῦς ἐκείνης ἰδέας, ἥτις ῥλέγει τὰ στήθη ἁπάντων τῶν γνησίων Ἑλλήνων.

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ἐκ τῶν σημειώσεων τοῦ ΘΩΜΑ ΠΑΣΧΙΔΟΥ περὶ τῶν καθειργμένων Χριστιανῶν εἰς τὰς εἱρκτὰς τῆς ἐρήμου τοῦ Φεζὰν κατὰ διαταγὴν τοῦ πολυθρόου ΣΟΥΛΤΑΝΟΥ τῆς Τουρκίας.

Ἰδοὺ αἱ λεπτομέρειαι τῶν ἐνταῦθα ἐγκαθειργμένων χριστιανῶν.

1) Ὁ κ. Νικόλαος Γ. Φιλιππίδης (ἐτῶν 39 καὶ δημότης Ἀθηνῶν) διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας καὶ τῆς Φιλολογίας τοῦ ἐν Τυβίγγῃ Πανεπιστημίου καὶ τελειόφοιτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, πρώην γυμνασιάρχης καὶ εἰς τῶν συντακτῶν τῶν Ἐγκυκλοπαιδικῶν Λεξικῶν Mayer, Brockhans, ὡς καὶ τῆς Γερμανικῆς ἐγκυκλοπαιδείας, ἐνῷ μετέβαινεν ἐξ Ἀθηνῶν διὰ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Γερμανίαν, ἡρπάγη αἴφνης ὅλως ἀθῷος ἐν μέσῃ Κων)πόλει καὶ ἐφυλακίσθη δι' οὐδὲν ἄλλο ἢ διότι ἐδημοσίευσε πρὸ δέκα ἤδη ἐτῶν ἐν Ἀθήναις κριτικήν τινα ἱστορίαν τῶν συμβάντων ἐν Μακεδονίᾳ τῷ 1821—22. Καί τοι δὲ ἐπέμεινεν οὗτος ἐνώπιον ἀνακριτικῆς ἐπιτροπείας (ἀποκλειστικῶς ἐκ Τούρκων συγκειμένης καὶ μετὰ ἐξάμηνον ἀπομονωτικὴν τοῦ διδάκτορος κάθειρξιν κεκλεισμένων τῶν θυρῶν ἐν Διπλοκιονίῳ καὶ Γιλδὶζ συνελθούσης), ὅπως παραπεμφθῇ αὐτός τε καὶ τὸ βιβλίον αὐτοῦ εἰς τὸ Δικαστήριον, ἡ τουρκικὴ κυβέρνησις ῥυγοδικοῦσα ἐκράτησεν αὐτὸν ἐπὶ τρεῖς ἄλλους μῆνας ἐγκαθειργμένον ἐν Βυζαντίῳ, εἶτα δὲ ἄνευ δίκης καὶ καταδίκης ἀπήγαγεν αὐτὸν κρύφα εἰς Φεζὰν, ἔνθα καὶ τοι ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἠμιθανὴς διατελῶν κρατεῖται εἰσέτι ἐν αὐστηρᾷ ἀπομονώσει, ὅπως μὴ δυνηθῇ νὰ ἐκθέσῃ εἰς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ τὰ πιπραγμένα. Αἱ βάσανοι ἃς ὑπέστη ὁ Ἕλλην οὗτος ἐπιστήμων ἐν Βυζαντίῳ, καθ' ὁδὸν καὶ ἐνταῦθα ὑπερβαίνουσαι καὶ αὐτὰς τὰς τῶν Μέσων αἰώνων, πληροῦσι μίαν ἔτι ἀπεμθῆ σελίδα τῆς τυραννίας καὶ τῆς θηριωδίας τῶν Τούρκων !

2) Ὁ κ. Θωμᾶς Α. Πασχίδης, (ἐτῶν 54 καὶ δημότης Λαμίας) ἀρχαῖος δημοσιογράφος καὶ καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης, ἐπειδὴ ἐδημοσίευσε πρὸ ἐτῶν διάφορα ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ βιβλία, συνελήφθη ἐν Βυζαντίῳ, ἔνθα εἰργάζετο ὡς συντάκτης τῆς ἐφημερίδος «Ἐπιθεωρήσεως» καὶ ἐγκαθείρχθη ὁμοίως χωρὶς νὰ δικασθῇ. Ἀνακριθεὶς δὲ μόλις μετὰ πεντάμηνον φρικτὴν κάθειρξιν ! ἐνώπιον εἴδους τινὸς ἀνακριτικῆς ἐπιτροπείας, ἐπίσης ἐκ Τούρκων μόνον συγκειμένης, καὶ ἐγκλεισθεὶς ἐπὶ τρεῖς μῆνας ἐν Κων)πόλει ἀπήχθη εἶτα εἰς τὰς εἱρκτὰς τοῦ Φεζὰν, ἀφοῦ κατὰ τὸ μακρὸν διάστημα τῆς ὁδοιπορίας, ἐπὶ ἕνα τοὐτέστι καὶ ἥμισυ μῆνα, ὑπέστη ἀνήκουστα δεινά, ὅπως ἀποστατήσῃ τῆς πολυτίμου ἡμῶν εἰς Χριστὸν πίστεως.

Ἰδοὺ δὲ κατακείμενος καὶ οὗτος εἰς ὀπὴν θηρίων ἄνευ ἐνδυμάτων, ἄνευ τροφῆς καὶ ἄνευ θερμάνσεως, μόλωψι δὲ καὶ πληγαῖς κατάστικτος ἕνεκα τῶν παντοδαπῶν κακουχιῶν καὶ βασάνων.

3) Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Δ. Πασχίδης (ἐτῶν 39 ἐξ Ἰωαννίνων) ἀδελφὸς τοῦ ἀνωτέρω καὶ διδάσκαλος, ὅλως ἀθῶος, συνελήφθη καὶ ἐνεκλείσθη ἐπίσης ἐν Βυζαντίῳ, ὁπόθεν ἄνευ δίκης καὶ καταδίκης ἀπήχθη εἰς τὰς ἐνταῦθα εἱρκτὰς, ἀφοῦ ὑπέστη καθ' ὁδὸν Μασαινικοὺς ῥαβδισμοὺς καὶ βασάνους δι' οὐδένα ἄλλον λόγον, ἢ διότι συγγένει ἀδελφὸς τοῦ δημοσιογράφου.

4) Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Μ. Κακαδίνης (ἐτῶν 19, υἱὸς πατρὸς χριστοῦ καὶ ἐναρέτου ἐκ Προβέζης τῆς Ἠπείρου), ἐπειδὴ ἐξέφρασε καὶ διὰ λόγων τὸν ἐνδόμυχον πόθον τῆς ἑνώσεως τῆς πατρίδος αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἑλλάδος, ἀνάρπαστος γενόμενος ἐκ τοῦ μέσου τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ἀπήχθη σιδηροδέσμιος διὰ Κων)πόλεως ἐνταῦθα, ἐξόριστος, χωρὶς νὰ δικασθῇ, ἀφοῦ καὶ οὗτος ὑπέστη καθ' ὁδὸν ὑπερ τῆς εἰς Χριστὸν πίστεως μαρτυρία, ὅμοια τοῖς μνημονευομένοις ἐν τῇ ἐξορίᾳ τῶν διωγμῶν τῶν Χριστιανῶν καὶ τοῦ Μεταίωνος.

5) Ὁ κ. Ἰσαὰκ Ι. Μαχτσιάνς ἐτῶν 38, ἐκ Σεβαστείας Ἀρμένιος εὐαγγελικὸς), ὡς τοιχοκολλήσας ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ ἐδάφιά τινα τῆς Ἁγίας Γραφῆς (ψαλμ. 84, 11 καὶ Μαθ. 24, 42—3.) ἐξωρίσθη πρὸ ἓξ ἤδη μηνῶν ὡσαύτως ἄνευ δίκης εἰς Φεζὰν, ἔνθα κατάκειται ἤδη σχεδὸν ἡμιθανὴς, ἀφοῦ περιετρήθη σκληρὰν καὶ φρικτὴν ἀκούσιον περιτομὴν ὑπὸ τῶν Ἀραβῶν.

6) Ὁ Ἀβέδης Κὶμ Σωτιὰν (ἐτῶν 27, εὐαγγελικὸς ἐπίσης καὶ Ἀρμένιος ἐκ Σεβαστείας), συνεξωρίσθη τῷ ἀνωτέρω διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ ἄνευ δίκης ὁμοίως ἐνταῦθα, ἔνδια πρὸ τριῶν μηνῶν ἕνεκα τῶν σκληρῶν καὶ ὀδυνηρῶν βασάνων. κακουχιῶν καὶ στερήσεων ὑπέστη ὀδυνηρότατον θάνατον.

7) Ὁ κ. Ἠλίας Βόσνιος (ἐτῶν 35), ἐπειδὴ ἐγένετο χριστιανὸς, συνελήφθη ἐν Μητροβίτσῃ καὶ ἐξωρίσθη ἐνταῦθα ἐπίσης χωρὶς νὰ δικασθῇ, διὰ νὰ ἐκβιασθῇ πρὸς ἀποστασίαν ἀπὸ τῆς πίστεως αὐτοῦ, ὀνομασθέντος Ἀλῆ Τοῦρκος ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν.

8) Ὁ Σπῦρος Ἀάμπρου (ἐτῶν 25), ὁ Μάρκος Νέστορος Ὀλύμπιος (ἐτῶν 27) καὶ ὁ Βασίλειος Ι. Σκρέκος (ἐτῶν 35) καὶ οἱ τρεῖς Μακεδόνες, συλληφθέντες ὑπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἀπήχθησαν ὡσαύτως ἄνευ δίκης εἰς τὰς ἐνταῦθα εἱρκτὰς· διότι κατὰ τὴν τελευταίαν Ἠπειρο-θεσσαλο-μακεδονικὴν ἐπανάστασιν εἶχον ἐνωθῆ μετὰ τῶν ἐπαναστατῶν. Ἐκβιασθέντες δὲ εἰς περιτομὴν πρὸς ἐξισλαμισμὸν καὶ μὴ ἐνδύνες ὑπέστησαν ἀντικατάστασιν τῶν χριστιανικῶν ὀνομάτων αὐτῶν διὰ μωαμεθανικῶν τοιούτων μετονομασθέντων Σελὴμ, Χασὰν καὶ Μεμὲτ Ἀλῆς.

9) Δέκα ἄλλοι ὁμοίως Μακεδόνες, ὁ Γεώργιος Μαλεσιώτης (ἐτῶν 36), ὁ Δημήτριος Ζουμπαλῆς (ἐτῶν 50), οἱ ἀδελφοὶ Στοϊωάννου Τάσσου (ἐτῶν 40), καὶ Γεώργιος Τάσσου (ἐτῶν 28), ὁ Φῶδαν Ἰωάννου (ἐτῶν 21), ὁ Μόσχος Ἀθανασίου (ἐτῶν 35), ὁ Βίβας Λάσης (ἐτῶν 50), ὁ Στκῦρος Χρήστου (ἐτῶν 25), ὁ Μάρκος Πέϊτ (ἐτῶν 70) καὶ ὁ Ἀναστάσιος Α. Μητρομάρας (ἐτῶν 23, ἀπέθανον σπαραξικάρδιον θάνατον ἄνευ ὀδυμιᾶς περιθάλψεως, ἄνευ φαρμάκων, ἄνευ ἰατροῦ καὶ ἄνευ ἱερέως πρὸς χριστιανικὴν παραμυθίαν, ἐξομολόγησιν καὶ μετάδοσιν τοῦ Κυριακοῦ Δείπνου τοὐλάχιστον κατὰ τὴν ὥραν τῆς εἰς Κύριον ἐκδημήσεως αὐτῶν, ὡς κύνες δέ τινες ἄνευ χριστιανικῆς ταφῆς ῥιφθέντες εἰς τὴν ἄμμον ἔξω τῶν τειχῶν τοῦ πολιχνίου· διότι οἱ ἐνταῦθα Ἄραβες θεωροῦσιν ὡς βέβηλον τὸ ἐνταφιάζειν τοὺς Χριστιανούς.

10) Τρεῖς δ' ἄλλοι ὁ Ἰωάννης Χρήστου (ἐτῶν 26), ὁ Μῆτσος Χρήστου (ἐτῶν 45) καὶ ὁ Στέργιος Λεκάτου (ἐτῶν 43) συλληφθέντες καὶ καταδικασθέντες ὑπὸ Στρατιωτικοῦ Δικαστηρίου ὡς λῃσταὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὰς εἱρκτὰς τοῦ Φεζὰν, ἔνθα ἐκβιασθέντες εἰς Ἰσλαμισμὸν περιετμήθησαν ὑπὸ δειλίας καὶ ὀνομασθήσαν Σουλεϊμὰν, Σαΐτ, καὶ Μεχμέτ.

11) Δύο δ' ἄλλοι ὁ Γραμμένος Μαυρουδῆς (ἐτῶν 38) καὶ Μηλόσχης Ναούμ, (ἐτῶν 55) συλληφθέντες καὶ καταδικασθέντες ὡσαύτως ὑπὸ Στρατιωτικοῦ Δικαστηρίου ! ! ὡς λῃστοαποδόχοι ἀπήχθησαν ἐπίσης εἰς τὰς ἐνταῦθα εἱρκτὰς, ἔνθα πιεσθέντες εἰς περιτομὴν πρὸς ἀλλαξοπιστείαν καὶ μὴ ἐνδύνες ἐξεδιάσθησαν νὰ καταλίπωσι τὰ χριστιανικὰ ὀνόματα μετονομασθέντες Σαλὴς καὶ Σάμπρι.

Καὶ οὗτοι ἐκ τῶν 24 καὶ μόνον ἐνταῦθα πρὸ ἡμερῶν καὶ μεθ' ἡμῶν ἀπαχθέντων καὶ καθειχθέντων Χριστιανῶν, ἔνδικα ἀκμαῖοι τὴν ἡλικίαν ἐν διαστήματι ἓξ μηνῶν ἐτελεύτησαν, τρ

μάτων ἐνίοτε ὀνειρευόμεθα τὰ τῆς Κων)πόλεως domus (ἀνάκτορα), ἀλλὰ τὰ ὀνειρευόμεθα ὄχι ὅπως χύσωμεν τὸ αἷμα ἡμῶν καὶ θυσιάσωμεν ὁλόκληρον τὸν πλοῦτόν·ἡμῶν διὰ νὰ βοηθήσωμεν τοὺς ἐν Τουρκίᾳ ἀδελφούς, ἵνα συντρίψωσι τὰς ἁλύσεις των, ἀλλ' ὅπως ἐξαπατήσωμεν ἑαυτοὺς καὶ ἐκείνους, διαδραματοῦντες τὴν ὀλεθρίαν ἐπιτηδειότητά μας εἰς τὸ κωμῳδεῖν καὶ παρῳδεῖν τὸν βίον τῶν τοιούτων μαρτύρων.

Μόνοι οἱ Ἕλληνες τῆς Τουρκίας ἐπίστανται νὰ ἀναδεικνύωσι πολιτικοὺς μάρτυρας, διότι μόνοι οὗτοι διὰ τῶν αἱμάτων των καὶ τοῦ πλούτου των καὶ τῶν τοιούτων μαρτύρων ἵδρυσαν τὸ βασίλειον τῆς Ἑλλάδος ..... Ἐν βασίλειον ἡρώων !..... ἀλλὰ σήμερον βασίλειον τοκογλύφων, μιμαύλων, μισθαρχιδῶν, ἐμπειροπραγμόνων καὶ μισοπρπάκων.

Ἐὰν ἔτι σήμερον ὑπάρχῃ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς Εὐρώπης Τουρκία καὶ δοῦλοι Ἕλληνες, πρωτίστη αἰτία εἶνε τὸ ἐκτρομιασθὲν τῆς Ἑλλάδος βασίλειον.

Ὁ Θωμᾶς Πασχίδης, διάνοια ὑψηλὴ καὶ ὑπαρξις τολμηρά, ὕστερον πολλῶν μελαγχολικῶν καὶ ριψοκινδύνων περιπετειῶν,ἀνηκουσῶν εἰς βιογράφους του, ζητῶν μόνος νὰ κατορθώσῃ διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἰδεῶν, τῶν αἰσθημάτων τοῦ σθένους καὶ τοῦ πλούτου τοῦ Πανελληνίου, ὅ,τι μόνον εἰς καρτερόνους, διορατικούς, μεγαλεπίβολος καὶ ἀτρόμητος λειτουργὸς ἡ ἡγεμὼν ἑνὸς ἐλευθέρου κράτους δύναται νὰ ἐπιτύχῃ, συνελήφθη, ἐξωστρακίσθη καὶ καθείρχθη μετὰ τοῦ Φιλιππίδου εἰς Φεζὰν, ὅπου καὶ ἔτεροι ἑλληνόπαιδες ὁμοιοπαθεῖς τῆς ἐλευθερίας ᾠκοῦν ἐστένζον, ἀπεβίωσαν ἢ ἔτι δυσκλεῶς σήποντα.

Ἦτο ἄρα τὸ Φεζὰν πρὸς τὴν Τουρκίαν ἡ νοσώδης Gouena τῆς Γαλλίας, ἢ ἡ ὑπερβόρειος Σιβηρία τῆς Ρωσσίας, ὅπου ἐν νεῦμα, ἢ ἐν μονοσύλλαβον πρόσταγμα αὐτοκράτορος ἢ τυράννου ἐξωστράκιζε τὸν πολιτικὸν μάρτυρα, ὅπως δυσκαπλλάκτως ὑποστῇ βραδὺν καὶ δυσανάσχετον θάνατον ἀντὶ στίγμαιείου ; ὀχι βέβαια. Ἡ Τουρκία ἐπὶ Μουράτ Β' καὶ Γ' καὶ ἐπὶ τῶν σκληροτέρων Σουλτάνων ἠγνόει τὸ Φεζὰν, μὴ ἐξορίζουσα τοὺς πολιτικοὺς αὐτῆς μάρτυρας, εἰμὴ εἰς τὴν εὐκρᾶ Μικρὰν Ἀσίαν, εἰς τὴν τερπνὴν Συρίαν, ἢ τὴν εὔορον καὶ εὐδαίμονα Μεσοποταμίαν, ὅπου εἰς τὰ ἀλγεινὰ κολαστήρια τῶν ἀνθρώπων, τὸ κλίμα καὶ τὰ φθοροποιὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως οὐδολῶς προσετίθεντο.

Ἀλλ' ὁ τοῦ πολιτισμοῦ ἐρίθωρος Σουλτὰν Χαμήδ, ὁ ὑποκρύπτων ὑπὸ τὸ στενὸν εὐρωπαϊκὸν ἱμάτιόν του ὅσα ἡ εὐρυτέρα σισύρα τοῦ βαρβαροτέρου καὶ ὠμοτέρου Πατισὰχ τῶν παρελθόντων αἰώνων ποτὲ δὲν ὑπέκρυψεν, ὁ φωτοσβέστης τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ ἀμείλικτος διώκτης τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου καὶ τῆς ἑλληνικῆς ἐκκλησίας Σουλτὰν Χαμὴδ, ἐπενόησε καὶ τὸ Φεζὰν διὰ τοὺς ἕλληνας τῆς Τουρκίας, διότι ἐκεῖθεν τῶν προξένων αἱ πληροφορίαι ἀφικνοῦνται ἐν Εὐρώπῃ, ὅσον ἀφικνοῦνται καὶ αἱ οἰμωγαὶ καὶ αἱ διάτοροι κραυγαί, καὶ οἱ ὀδυρμοὶ καὶ αἱ ἀπελπιστικαὶ φωναὶ καὶ αἱ ἔγγραφοι ἐκθέσεις τῶν ἐκεῖ καθειργμένων πολιτικῶν μαρτύρων.

Ἀλλὰ ποῦ εὑρίσκεται ὁ παράδεισος οὗτος τοῦ Φεζὰν ; τί εἶδος παράδεισος εἶνε ; ὑπὸ τίνων εὐτυχῶν ὀνηπῶν κατοικεῖται ; Ὁ Σουλτὰν Χαμὴδ βεβαίως εἶνε ὁ ἄριστος διαγνώστης ὅλων τούτων·ἀλλ' ἐκεῖνοι, δι' οὓς ὁ Θωμᾶς Πασχίδης ἀνέβη εἰς Φεζὰν τὸν βωμὸν τοῦ μάρτυρος, ἀγνοοῦσι τί ἐστὶ Φεζὰν, πρὸ πάντων ἡμεῖς οἱ μυχόθεν γελοιώδεις εἰδωλολάτραι τῶν ἀθηναϊκῶν κομμάτων, οἱ κατὰ φαντασίαν πορθηταὶ τῶν domus τοῦ Σουλτὰν Χαμήδ.

Γνωρίζετε βεβαίως τὴν Τρίπολιν τῆς Βαρβαρίας, ἤτοι τὴν γείτονα τῆς ἀρχαίας Καρχηδόνος πόλιν.

Ἐν τῇ πατρίδι τοῦ Ἀνίβα ἐπανερχόμενος ἐκ τῆς ἕκτης σταυροφορίας ἀπεβίωσε τῷ 1270 ὁ Ἅγιος Λουδοβίκος προφέρων ἐπὶ τῆς ἐπιθαναναστου κλίνης μετ' ἐστουρωμένων βραχιόνων εἰς τὸ στῆθος

Seigneur ! j entrerai dans votre temple
et je glorifierai votrnnom !

Ἀνατολικομεσημβρινῶς τῆς Τριπόλεως μετὰ πολλῶν ἡμερῶν ὁδοιπορίαν μεταξὺ τῆς Αὐβικῆς ἐρήμου καὶ τῆς Σαχάρας εὑρίσκεται ἡ ἄλλοτε αὐτοκράτορία τοῦ Φεζὰν, σήμερον φοβερὸν δεσμωτήριον τοῦ Ἰησουΐτου Σουλτάνου τῆς Τουρκίας.

Ἐντεῦθεν ἐξωρίσθησαν οἱ Ἕλληνες οὗτοι τῆς δούλης Ἑλλάδος ἀγιώτεροι τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου, διότι διὰ τοῦ λόγου, τοῦ καλάμου καὶ ἐν μαχαιμεθ-

νικοῖς βασάνοις ὕψωσαν τὴν φωνὴν κατὰ τοῦ δυνάστου τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς γῆς τοῦ Σωτῆρος.

Ἐντεῦθεν ἐρονεύθησαν, δολοφονοῦται καὶ ἐκτηκόμενοι θὰ γίνωσιν ἄφαντοι, ἐὰν ἔτι ζῶσι πρὸς περιφρόνησιν ὅλης τῆς χριστιανικῆς Εὐρώπης καὶ ἔνεροι χριστιανοὶ καὶ πανευφρόνοι μάρτυρες, ἐν οἷς καὶ ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Πασχίδου Κωνσταντῖνος, ἐπίσης προφέροντες ἀποθνήσκοντες τοὺς λόγους τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου «Κύριε θὰ εἰσέλθω ἐν τῷ ναῷ Σου, καὶ θὰ δοξάσω τὸ ὄνομά Σου».

Ταῦτα φωνοῦσιν οἱ μάρτυρες οὗτοι τοῦ Σταυροῦ·ἀλλ' οὔτε ἡ κωφὴ Εὐρώπη τοὺς ἀκούει, οὔτε οἱ ἐμπειροπράγμονες Ἀθηναῖοι, ὁ δὲ τουρκικώτερος τῶν Σουλτάνων Χαμήδ, ἐκθωπεύων τοὺς εὐπίστους φράγκους εὐρρκίνεται καθήμενος ἐπὶ τοῦ σεσαθρωμένου καὶ κλονιζομένου θρόνου του μετ' ἐκθένου γέλωτος εἰς τὸ ἀθέμιστον, ἔκθεσμον καὶ ἀποτρόπαιον τοῦτο ἀφρικανοευρωπαϊκὸν θέαμα.

Διὰ νὰ φθάσῃ ὁ ἐξόριστος τὴν μεγάλην Ὄασιν τοῦ Φεζὰν ὀφείλει νὰ ὁδοιπορήσῃ πλείστας ἡμέρας ἀνάβᾶτης ἐπὶ δρομάδων καμήλων καὶ ἐλεφάντων.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, 28 9βρίου. Ἡ Τράπεζα τῆς Ἀγγλίας ἠλάττωσε τὸν τόκον προεξοφλήσεως αὐτῆς εἰς 3 1)2 τοῖς ἑκατόν

ΒΙΕΝΝΗ, οὐθημερόν. Ὑπεγράφησαν σήμερον αἱ ἐμπορικαὶ συνθῆκαι,αἵτινες συνωμολογήθησαν μεταξὺ τῆς Ἑλβετίας, Γερμανίας καὶ Αὐστρο-Οὐγγρίας.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, αὐθημερόν. Ἡ εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν ὑποδοχὴ τοῦ κ. Φρεϊσινὲ ἐγίνετο σήμερον.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ, 29 Νοεμβρίου. Ὡς ἀνέγγελα ἐν τῷ χθεσινῷ μου τηλεγραφήματι, ἡ Ὁμοσπονδιακὴ Δίαιτα ἤρξατο τῆς συζητήσεως τῶν ἐμπορικῶν συνθηκῶν, τῶν μεταξὺ τῆς Γερμανίας, Αὐστρίας, Ἰταλίας καὶ Βελγίου. Μετὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ τοῦ Ἐμπορίου ὁ Ἀρχικαγκελάριος κ. δὲ Καπρίβιηξεν ἀγορεύσει του συνέστησεν τὴν ἐπιψήφισιν αὐτῶν. Ὀμιλῶν δὲ περὶ τῶν σίτων, εἶπεν ὅτι αἱ ὀμόσπονδοι κυβερνήσεις προτίθενται νὰ ὑποκινήσωσι ζωηρὸν συναγωνισμὸν κατὰ τῶν γαλλικῶν οἴνων ἀντικαθιστῶσαι αὐτοὺς διὰ τῶν ἰταλικῶν.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ, αὐθημερόν. Ὁ πρόεδρος τῆς νέας κυβερνήσεως κ. Καταρτζῆς, ἀνέγνω ἐν τῇ Βουλῇ δήλωσιν ἀναφέρουσαν κυρίως ὅτι τὸ ὑπουργεῖον θὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ ἔργον τῶν πρότερῶν ἐτῶν ἀξιαμένων συνετῶν ἀναμορρώσεων καὶ ἐπεδιωχθεισῶν μετ' ἐπιμονῆς ὑπὸ τῶν προκατόχων τῶν. Ὀμοία δήλωσις ἀνεγνώσθη ἐν τῇ Γερουσίᾳ. Αἱ ἐργασίαι τῶν Βουλῶν διεκόπησαν μέχρι τῆς 21 Δεκεμβρίου. Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Διάδοχος παρῆσαν ἐν τῇ εὐχαριστηρίῳ δοξολογίᾳ πρὸς ἀνάκνησιν τῆς ἁλώσεως τῆς Πλεύνας.

ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ, αὐθημερὸν Ὁ κ. δὲ Μοντεβίλλο παρέδοσε χθὲς τὰ διαπιστευτήριά του. Ὁ αὐτοκράτωρ καὶ ἡ αὐτοκράτειρα ὑπεδέξαντο εὐνοϊκώτατα τὸν πρέσβυν τῆς γαλλικῆς Δημοκρατίας.

ΒΙΕΝΝΗ, αὐθημερὸν. Ὁ ὑπουργὸς τῶν Ἐμπορικῶν κατέθεσε σὺν τοῖς νομοσχεδίοις περὶ ἐπικυρώσεως τῶν ἐμπορικῶν συνθηκῶν, περὶ ὧν ἐγένετο λόγος εἰς προηγούμενα τηλεγραφήματα, καὶ δικαιολογητικὰς ἐκθέσεις καθ' ἃς ἡ αὐστριακὴ κυβέρνησις θὰ καταβάλλῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως διατηρήσῃ ἐπὶ μακροχρόνιον περίοδον, τὴν ἰσχὺν τῶν κατὰ συνθήκην δασμολογίων, ἰδίᾳ δὲ σχετικῶς πρὸς τὰς μετὰ τῆς Ἀνατολῆς συναλλαγὰς τοῦ Κράτους.

ΠΑΣΙΣΙΟΙ, αὐθημερόν.

Ἑλληνικὸν δάνειον	394
Γαλλικὸν 3 0)0	95.87
Ἠνωμενομένων πίστωτικὸν	480
Δάνειον τουρκικὸν	
Συνάλλαγμα ἐπὶ Λονδίνου.	

ΛΟΝΔΙΝΟΝ, αὐθημερόν.

Ἀγγλικὰ πάγια	95,50
Νέον ρωσσικὸν....	94,1)2
Ἑλληνικὸν 5 0)0	78
» 4 0)0	62,1)2
Αἰγυπτιακὸν	95
Ἰταλικὴ ράντα	87 1)8
Προεξοφλητικὸς τόκος....	31)2 0)0

(ΜΕΣΗΜΒΡΙΝΟΝ ΠΡΑΚΤΟΡΕΙΟΝ)

ΒΟΥΛΗ

Συνεδρία τῆς 29 Ν)βρίου 1891.

Προεδρεία Ν. Γεωργιάδου.

Ὁ κ. πρωθυπουργὸς ἀπουσιάζει σήμερον ἕνεκεν ἐλαφρᾶς ἀδιαθεσίας καὶ ἡ ἀπαρτία κατορθοῦται περὶ ὥραν τετάρτην καὶ ἡμίσειον. Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς προηγουμένης συνεδριάσεως, προσέρχεται καὶ ὀμνύει τὸν ὑπὸ τοῦ Συντάγματος νενομισμένον ὅρκον ὁ βουλευτὴς Φθιώτιδος καὶ Φωκίδος κ. Λουκᾶς Καραλίβανος. Ἔρχεται εἶτα ἡ σειρὰ τῶν ἐπερωτήσεων καὶ πρῶτος ὁ κ. Γεωργόπουλος ζητεῖ νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ κ. Γερακωστοπούλου διατί ἐπετράπη εἰς τὸν ἐν Τρικκάλοις Ἰσραηλίτην Μοβελιάνον νὰ συστήσῃ ἐκεῖσε ἰδιωτικὸν σχολεῖον ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως καὶ ἀδείας τοῦ ἀρμοδίου νομάρχου. Ὁ ὑπουργὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰς τοῦτο ἀποκρίνεται ὅτι ὁ συστήσας τὸ ἰδιωτικὸν σχολεῖον Ἰσραηλίτης εἶχε προηγουμένως λάβει τὴν ἄδειαν τοῦ τέως νομάρχου, ἐν τούτοις αὐτὸς (ὁ ὑπουργὸς) ἀνεκάλεσε ταύτην καὶ διέταξε τὰς ἁρμοδίους ἀρχὰς νὰ προβῶσιν εἰς τὸ κλεῖσιμον τῆς σχολῆς. Μετὰ τὴν δήλωσιν ταύτην τοῦ κ. Γερακωστοπούλου ἡ Βουλὴ εἰσέρχεται εἰς τὴν

ἡμερησίαν διάταξιν

καὶ ψηφίζονται ἀσυζητητεὶ εἰς β' ἀνάγνωσιν τὰ χθεσινὰ εἰς πρώτην ψηρισθέντα νομοσχέδια περὶ ἐκτάκτων πιστώσεων ἐν τῷ εἰδικῷ προϋπολογισμῷ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν ὑπουργείου τῆς χρήσεως 1891. Ἐκ τῶν βουλευτῶν τινὲς προβάλλουσι τὴν ἀπουσίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ καὶ ζητοῦσι συνεπῶς ὅπως ἡ συζήτησις ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου τοῦ καπνοῦ ἀναβληθῇ δι' ἑπομένην συνεδρίασιν, ἡ πρότασις δὲ αὕτη γίνεται δεκτή. Εἶτα ψηφίζεται ὁ προϋπολογισμὸς τῶν ἐξόδων τῆς Βουλῆς ἀφοῦ προηγουμένως προϋτάθησαν τροποποιήσεις τινές. Ὁ κ. Φιλάρετος παραπονεῖται διὰ τὴν αἰώνιον βραδύτητα περὶ τὴν ἐκτύπωσιν τῶν ἐστενογραφημένων πρακτικῶν τῆς Βουλῆς καὶ πρὸς ἐπικύρωσιν τῶν ὅσων λέγει, προστίθησιν ὅτι ἐνῷ ἤδη ἡ Βουλὴ εὑρίσκεται εἰς τὴν β' σύνοδον, τὰ πρακτικὰ τῆς α εἰσέτι δὲν ἐξετυπώθησαν. Τὸ νομοσχέδιον περὶ δικηγορικῶν συλλόγων ψηφίζεται μετὰ ταῦτα εἰς β' ἀνάγνωσιν, ὁ κ. Εὐταξίας δὲ καὶ πολλοὶ βουλευταὶ προτείνουσι τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως τοῦ νομοσχεδίου τῆς καταργήσεως τῶν διαφορικῶν τελῶν διὰ τὰ ἐξωθεν εἰσαγόμενα εἰς Ἑλλάδα σιτηρὰ καὶ ὄσπρια. Ἡ ἀναβολὴ δὲ αὕτη, κατὰ τοὺς κ. κ. βουλευτάς, εἶνε ἀναγκαιοτάτη καὶ σχεδὸν ἀπαραίτητος καθότι ὁ δυνάμενος νὰ παρέχῃ τὰς ἐπὶ τούτῳ διασαφήσεις καὶ πληροφορίας ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν ἀπουσιάζει τῆς σημερινῆς συνεδριάσεως. Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης τάσσεται καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀντιπολιτεύσεως κ. Τρικούπης, ὅστις καὶ ἐξηγεῖ ἐν παρόδῳ ὅτι ἡ ἐσπευμένη ἐπιψήφισις τοῦ νομοσχεδίου δυνατὸν νὰ παρεμβάλῃ δυσχερείας εἰς τὰς μετὰ τῆς Ρουμανίας διεξαγομένας διαπραγματεύσεις τῆς Κυβερνήσεως.

Ἀλλ' ὁ κ. Βαλσαμάκης, εἶνε ἀντιθέτου γνώμης ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον διισχυρισμὸν τοῦ ἡγέτου τῆς Ἀντιπολιτεύσεως, καθόσον τὸ μέτρον εἶνε προσωρινόν, ὁ δὲ κ. Δεληγεώργης ἀποφαίνεται ὅτι, τῆς κυβερνήσεως εὑρισκομένης εἰσέτι εἰς διαπραγματεύσεις μετὰ τῆς ρουμανικῆς κυβερνήσεως δέον νὰ μὴ ἐπιτραπῇ ἡ ἀνάγνωσις τοῦ νομοσχεδίου καθόσον θὰ παρεβλάπτοντο τὰ σχετικὰ συμφέροντα τοῦ κράτους. Ὁ κ. Βαλσαμάκης ἀποκρούει καὶ τὴν ἰδέαν ταύτην καὶ συνιστᾷ τὴν ἄμεσον ἐπιψήφισιν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοσχεδίου, προβάλλει δὲ ὡς λόγον τῆς αἰτήσεώς του ταύτης τὴν μεγάλην ὑπερτίμησιν τῶν σιτηρῶν καὶ ὀσπρίων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν κυριωτέραν τροφὴν τῶν πτωχοτέρων τάξεων, αἵτινες συνεπείᾳ τῆς ὑπερτιμήσεως ταύτης εὑρίσκουσι μεγάλας δυσκολίας πρὸς τὸ πορίζεσθαι τὸ ζῆν, δέον δὲ ὁ δασμὸς νὰ ἐλαττωθῇ πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν. Τῆς Βουλῆς δὲ ἀποδεχθείσης τὴν ἀναβολὴν συζητήσεως καὶ τοῦ κ. Ζυγομαλᾶ παρατηρήσαντος τινα περὶ τῶν μέτρων ἃ ἡ Κυβέρνησις δέον νὰ λάβῃ, ὅπως ἐπέλθῃ διὰ τοῦ νομοσχεδίου τούτου ἀρωγὸς εἰς τὸν πενόμενον λαόν, ἡ συνεδρία λύεται περὶ ὥραν ἕκτην χωρὶς προηγουμένως νὰ συνενοηθῶσιν οἱ κ.κ. βουλευταὶ ἂν θὰ συνέλθωσι καὶ κατὰ τὴν σήμερον ἑορτάσιμον:

ΕΓΧΩΡΙΑ

Η ΑΣΘΕΝΕΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς ἤρξατο ἤδη εἰσερχόμενος εἰς στάδιον βελτιώσεως. Καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν ἡμέραν δὲν αἰσθάνεται κμμίαν ἀνησυχίαν, μόνον δὲ κατὰ τὴν νύκτα διακόπτεται ὁ ὕπνος του ὡς ἐκ τῶν κνισμῶν τοὺς ὁποίους αἰσθάνεται ἐκ τοῦ ἐξανθήματος.

Ἡ ἐξάπλωσις τοῦ ἐξανθήματος ἔπαυσε, τινὲς δὲ τῶν φλυκταινιδῶν ἤρξαντο ἀποξηραινόμεναι.

Μοναδικὴ εἶνε ἡ καρτερία μεθ' ἧς ὑποφέρει τοὺς ἐκ τῆς ἀσθενείας του πόνους· ἤρξατο ἤδη νὰ τρώγῃ κομπόσσαν καὶ νὰ πίνῃ ζωμὸν ὀρνίθων καὶ ὀλίγον παλαιὸν οἶνον.

Κατὰ τὴν γνώμην τῶν ἐπισκεπτομένων αὐτῶν Ἰατρῶν ἡ Α. Μ. θὰ ἀναγκασθῇ νὰ μείνῃ κλινήρης περὶ τὰς 20 ἡμέρας, πάντοτε ἀπομονωμένος.

* * *

Καὶ χθὲς πλῆθος πολὺ ἀνῆλθεν εἰς τὰ ἀνάκτορα διαπυνθανόμενον περὶ τῆς ὑγείας τῆς Α. Μ. τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ βιβλίον ἔχει ἤδη ἐντελῶς πληρωθῆ ὑπὸ τῶν ὀνομάτων τῶν ἐπισκεπτῶν.

* * *

Ἕνεκεν τῆς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως θὰ ἐκδίδεται τοῦ λοιποῦ ἓν καὶ μόνον δελτίον τῆς πορείας τῆς νόσου του κατὰ τὴν 10ην πρωϊνὴν ὥραν. Τὸ χθὲς τὴν πρωΐαν ἐκδοθὲν ἐπίσημον δελτίον περιέχει τὰ ἑξῆς.

Ἡ ἀσθένεια τῆς Α. Μ. ἐξακολουθεῖ τακτικῶς μέχρι τοῦδε, βαίνουσα ἐπὶ τὴν λύσιν αὐτῆς.

Μέχρι τῆς σήμερον οὐδεμία συνέβη ἐπιπλοκή. Θερμοκρασία 36,08.

τῇ 29 Ν)βρίου 91.
(ὥρα 10η πρωϊνή).

Οἱ ἰατροὶ
Γ. Α. ΜΑΚΑΣ
Γ. ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ

×

Ο ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Συνεπείᾳ προσκλήσεως ἀνελθὼν χθὲς εἰς τὰ ἀνάκτορα ὁ ἰατρὸς κ. Μ. Ἀμπελᾶς ἐνεβολίασε τὸν διάδοχον, τὴν πριγκίπισσαν Σοφίαν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς Β. οἰκογενείας.

×

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ

Συνεπείᾳ τῶν δικαίων παραπόνων τῶν φοιτητῶν τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς περὶ πληρώσεως τῆς ἕδρας τῆς ἀκατομίας, ἤρξατο νὰ γίνεται σκέψις παρὰ τοῖς ἁρμοδίοις ὅπως ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τούτου ἀνατεθῇ προσωρινῶς εἰς τὸν πρύτανιν τοῦ Πανεπιστημίου κ. Πεῦλον Ἰωάννου.

Πολὺ καλῇ τῷ ὄντι ἡ πρόνοια αὕτη τῆς πανεπιστημιακῆς συγκλήτου, ἀφοῦ ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τοῦ διορισμοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ, φαίνεται ὅτι θὰ ἀργήσῃ πολὺ καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ στερῶνται οἱ φοιτηταὶ ἐπὶ μακρὸν τοῦ ἀναγκαιοτάτου τούτου μαθήματος.

×

ΤΟ ΡΩΣΣΙΚΟΝ «ΟΥΡΑΛΙΤΣ»

Προχθὲς λίαν ἀργὰ τὸ ἑσπέρας ἐπανέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς τὸ ρωσσικὸν πολεμικὸν «Οὐράλιτς» τὸ ὁποῖον πρό τινων ἡμερῶν εἶχε ἀποπλεύσει ἐκ Πειραιῶς μέχρι Πόρου πρὸς ἐκτέλεσιν γυμνασίων.

×

Ἐλάβομεν χθὲς μ. μ. τὸ ἑξῆς ἐκ Σύρου τηλεγράφημα :

Πρόεδρον Κυβερνήσεως
«Βρεττανικὸν Ἀστέρα», «Καιροὺς».
Ἀθήνας

Ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος Ζιμέτας ἐγκαταλιπὼν αὐτόθι θέσιν του,συμβάλλεται ἰδιώτας δι'ἐμπορικὰς Πέπεισμαι, ἐργασίας.Κύριε Πρόεδρε, ὅτι θέλετε ἐπαναφέρει εἰς τὸ καθῆκόν του τὸν ἀψηφοῦντα τοὺς Νόμους ὑπάλληλον,ἐπιτρέποντες οὕτω φορολογουμένους ἀποτῖσαι ὑποχρεώσεις των πρὸς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον.

ΜΑΡΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ

Σ. Δ. Ἐρωτῶντες τὴν προσοχὴν τῆς Κυβερνήσεως περὶ τοῦ καταγγελομένου τούτου ὑπαλλήλου, πιστεύομεν ὅτι αὕτη θέλει διατάξει τὰς ἐν Σύρῳ ἀρχὰς ὅπως προβῶσι εἰς ἀκριβεῖς ἐρεύνας πρὸς ἐξακριβώσιν τοῦ πράγματος καὶ τιμωρίαν τοῦ ἐνόχου, ἐὰν ἀποδειχθῇ τοιοῦτος,ἵνα μὴ τοῦ λοιποῦ οἱ ὑπάλληλοι καταχρώμενοι τῆς θέσεώς των περιπίπτωσιν εἰς τοιαῦτα ἀτοπήματα.

×

ΚΥΩΝ ΛΥΣΣΩΝ—ΘΥΜΑΤΑ ΔΥΟ

Ἀνάστατοι χθὲς διετέλουν αἱ ἀπὸ τῆς βουλῆς μέχρι τοῦ Πανεπιστημίου ὁδοί, ὡς ἐκ τῶν φωνῶν καὶ τοῦ συνωστισμοῦ ἀπείρου πλήθους καὶ τῶν ἐπανειλημμένων πιστολισμῶν, πολλῶν ἀγνοούντων τί συμβαίνει καὶ ζητούντων μετὰ τρόμου νὰπακουσθῶσι, ὅπως ἀπορύγωσι τὸν ἄγνωστον αὐτοῖς κίνδυνον.

Κύων πάσχων ἐκ λύσσης ἐδηξε δύο διερχομένους διαβάτας,πλησίον τῆς Βουλῆς καὶ ἤρξατο τρέχων μανιωδῶς, ἀπειλῶν νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ θανατηφόρα δήγματά του. Κληπῆρες λοιπὸν καὶ κόσμος πολὺ ἤρξατο ἀσθμαίνων νὰ τρέχῃ ὄπισθεν καὶ διὰ λίθων καὶ ῥάβδων προσεπάθει νὰ καταστρέψῃ ἐπικίνδυνον τετράποδον ὅπερ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν στέρνα καὶ ἀγρίως βλέπον ἔτρεπε εἰς ἄτακτον ὅλους τοὺς παρακολουθοῦντας. προσπαθοῦντας νὰ κρυβῶσι ὁ εἷς ὄπισθεν τοῦ ἄλλου, ἕως οὗ προρθάσας αὐτὸ ὁ ὑπασσυνόμος τοῦ Β' τμήματος ρπὸ τῆς πλατείας τοῦ Πανεπιστημίου καὶ προβολήσας τὸ ἐρόνευσε· τὸ πτῶμά του τὸ μετέφερον εἰς τὸ ἀστυνομικὸν κατάστημα ὅπως βεβαιωθῇ ἐὰν πράγματι ἔπασχεν ἐκ λύσσης.

Πολλοὶ μὴ γνωρίζοντες τὴν αἰτίαν τῶν πυροβολισμῶν ὑπέθετον ὅτι πάλιν οὗτοι προήρχοντο ἐκ μέρους τῶν κ. κ. ροιτητῶν καὶ τὸ διεδίδον μάλιστα μετ' ἐπικρίσεων ἀνὰ τὴν πόλιν.

×

Ο ΙΣΠΑΝΙΚΟΣ ΣΤΟΛΟΣ

Κατὰ πληροφορίας ληφθείσας ἐξ Ἱσπανίας μοῖρα τοῦ Ἱσπανικοῦ στόλου ἀπέπλευσε εἰς Κάδιξ προτιθεμένη νὰ ἐπισκεφθῇ τὰς ἑλληνικὰς θαλάσσας, ἀφοῦ προηγουμένως προσεγγίσῃ εἰς διαφόρους Ἱσπανικοὺς λιμένας.

×

ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΕΣ ΕΓΚΛΗΜΑ

Κατὰ τὴν νύκτα τῆς προχθὲς εὑρέθη ὑπὸ χωρικῶν ἐν τῷ κτήματι τοῦ Σταματίου Σταύρου κειμένῳ εἰς τὴνπεριφέρειαν τοῦ δήμουΚρωπίας,πτῶμα ἀνδρὸς ὅπερ καταμελισθὲν ὑπὸ ἀπανθρώπων κακούργων ἦτο διεσπαρμένον τῆδε κἀκεῖσε ἐντὸς τοῦ κτήματος· ἐδῶ ἡ κεφαλὴ ἐκεῖ ὁ κορμὸς ἀλλοῦ οἱ πόδες, ὅπως κατασταῖ ἀδύνατος ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ὀμματος· τὸ ἀποτρόπαιον τοῦτο κακούργημα, ἐγνώσθη εἰς τὴν ἐνταῦθα εἰσαγγελίαν διατάξασαν τὸν ἀνακριτὴν κ. Φωτομάραν ὅπως μεταβῇ ἐπιτοπίως πρὸς ἐνέργειαν ἀνακρίσεων.

×

ΔΙΚΗ ΑΡ. ΡΟΥΚΗ

Χθὲς ἐπρόκειτο νὰ δικασθῇ ἐν τῷ πλημμελειοδικείῳ Ἀθηνῶν ὁ κ. Ἀρ. Ρούκης, κατηγορούμενος ὅτι κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1888 προσεκάλεσεν εἰς μονομαχίαν τὸν δικηγόρον κ. Σ. Χοΐδαν, ὅστις καὶ τὸν κατήγγειλεν. Ἡ δίκη αὕτη ἀρκετὰ πρωτότυπος διὰ τὰ δικαστικὰ χρονικὰ τῶν ἑλληνικῶν δικαστηρίων, ἀνεβλήθη ἕνεκεν ἐλλείψεως μαρτύρων.

×

Η ΣΧΟΛΗ ΤΩΝ ΕΥΕΛΠΙΔΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΗΣ

Συνεστήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν ἐπιτροπὴ πρὸς ἀναθεώρησιν τοῦ προγράμματος τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων, τὸ ὁποῖον μένει ὡς ὑπῆρχε κατὰ τὴν σύστασίν της, ὁπότε εἰσήρχοντο ἀπόφοιτοι Σχολαρχείου.

×

ΣΙΤΑΓΟΡΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Καθ' ἑκάστην καταφθάνουσι ἀλλεπαλλήλως διάφορα πλοῖα μὲ φορτία σίτου, μὲ τὴν ἀρίζιν δὲ καὶ τῶν ἐξ Ἀμερικῆς ἀναμενομένων μεγάλων ποσοτήτων εἰκάζεται ὑπὸ τῶν εἰδημόνων ὅτι ἡ τιμὴ τοῦ σίτου θέλει ἐκπέσει ἐπισθήτως.

Ἀπὸ τῆς χθ

37

ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ

ΠΛΕΚΤΑΝΗ—ΠΛΕΚΤΑΝΩΝ

ΗΤΟΙ

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥ 1760—1856

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

ΕΙΣ ΤΟΜΟΥΣ ΠΕΝΤΕ.

Ὑπὸ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.—ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΕ'.

Ἓν δημῶδες ἆσμα

(συνέχεια).

— Γειάσου ὡρὲ Χρῆστο !.... θὰ μὲ γέψῃς σὰν βασιλιά, εἶπεν ὁ Μουσουλμάνος.

— Ὡρὲ Ζίδρο, φέρε τὸ γιόμα πρὶν νυχτώσῃ, εἶπεν ὁ Χρῆστος πρὸς τὸ πρωτοπαλλήκαρόν του.

Μετ' οὐ πολὺ ἐνθρονισθέντες καὶ οἱ τρεῖς ἐδείπνουν φιλικώτατα. Ὁ Σουλεϊμάνης ὡμίλει πρὸς τὸν Χρῆστον μετὰ πολλῆς εὐθυτητος καὶ ὑπῆρχεν εἰς τοὺς τρόπους του ὕφος μαρτυρῶν χαρακτῆρα μᾶλλον ἀληθινοῦ ἀρματωλοῦ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἢ δολοφόνου. Κατὰ τοὺς λόγους του, καὶ τοὺς τρόπους του ὁ Σουλεϊμάνης ἐφαινετο τῳόντι ἐφάμιλλος τοῦ Χρήστου κλέπτης καὶ ἐμαρτυρεῖτο, ὅτι ἡ οἰκειότης ἐκείνη ἦτον ἀποτέλεσμα συντροφικοῦ πολυχρονίου βίου, ἀποτέλεσμα προηγουμένης φιλίας, ἣν ἕτερον πρὸς ἀλλήλους. Συνδιελέγοντο, ἔπινον καὶ ἔτρωγον φιλικῶς μέχρι πρωΐας, ὅταν ὁ Σουλεϊμάνης ἠρώτησε τὸν Χρῆστον.

— Πόσα ἔπῆρες, καπετὰν Χρῆστο, διὰ τὸν καθῆν καὶ τοὺς ἀγάδες.

— Ὁ καθῆς.... μόσκος στὰ γένεια του, Σουλεϊμάνη' ἔσκασε διακόσια πενήντα φλουριά' ὁ ἀγᾶς τῆς Ἄρτας, λιβάνι στὸ σαρίκι του, ἑκατὸν πενήντα, καὶ ὁ Κούβε πασᾶς τῆς Ἄρτας ἐμέτρησε μουκρίζοντας σὰν τὸ δαμάλι πενταπόσια φλουριὰ διὰ τὸν Χαρζὰν ἀγᾶν. Ὅλα μαζῆ ἐννιακόσια, καγχάζων ἀπεκρίθη οὗτος.

— Ἔρχεσαι νὰ συντροφιάσωμεν καὶ νὰ μεράσωμεν;

— Γιατί ὄχι.... μὰ ὄχι σὲ τοῦτη τὴ δουλειά, ἀπεκρίθη ὁ Χρῆστος γελῶν, ἔχοντας νὰ χυθῶ μέσα σὲ ἄλλο ἕνα κονάκι κεῖθε μέσα ἀπό τ' Ἄγραφα, ποῦναι μὲ φλουρὶ καὶ μὲ μπριλιάντια κτισμένο... σὰ θὲς σμίξεμε καὶ τότες μεράζουμε σὰν ἀδέλφια καὶ ξαγοραῖς καὶ ἄλλα πλιάτσικα...

Ὁ Σουλεϊμάνης ἐμβατεύων εἰς τὴν ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ Χρήστου εἰλικρίνειαν ἐσίγα διὰ πολλὴν ὥραν.

— Στὴ πίστι σου Χρῆστο, μετὰ ταῦτα ἠρώτησε, γιὰ πές μου ἕνα πρᾶγμα.... ἀλήθεια πῶς ὁ Μέσκοβος ἔσμιξε τοὺς Μαυροβουνιώτας μὲ τόσο ἀσκέρι καὶ τόσους ὀρτικάλους;

— Ἀλήθεια πρέπει νἆναι, γιατὶ ἔσα παιδιὰ δικά μας κατεβαίνουνε ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὰ Βεράτι τὰ βεβαιόνουνε... λένε κάθε λογῆς πράμματα· πῶς ἔχει πολλοὺς βραγόνους καὶ τόσα πλεούμενα... τριάντα βομβάρδες καὶ χίλιαις γόνδολες ἀποκάτω ἀπὸ τὴν ἀρχιθαλάσσιον Μενζίκιφ' καὶ φιόνοντας ὁ ἀρχιθαλάσσιος μὲ τῆς βοήθειαις τῆς μεγάλαις θ' ἀρχέψῃ ἡ νεῦλα.

— Νὰ σοῦ πῶ, Χρῆστο... νὰ, σοῦ τὸ λέγω μὲ οὔλην τὴ καρδιά μου' μαγάρι νἄρῃ μιὰ ὥρα προχοῦ γιὰ νὰ ξεστρώσῃ καὶ στρώσῃ τοῦτο τὸ βιλαέτι καθώς πρέπει ποῦ γινε σὰν τῆς μουρλῆς τὰ μαλλιὰ καὶ οὔτε ἀφέντη, οὔτε βασιλιά, οὔτε βεζύρη πιὰ κανένας ψηφᾶει ἐδῶ κάτω στὴ Ἀρβανιτιά. Ἔχεις χωράφια, ἔχεις ἐλιαῖς, ἢ καστανιαίς; εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ τἄχῃς καὶ νὰ μὴ τὰ ὁρίζῃς.

— Ἔστοντας τέτοιος ἕνας κριτὴς σὲ ποιὰ μερίδα θὰ πᾶς, Σουλεϊμάνη, ἀρχίζοντας ἡ σωφρόνησις... πές μου στὸ Μουχμάετη σου ἐπάνω, πές μου σὰν ἀδέλφια ποῦμαστε.

— Μαζῆ σου καπετὰν Χρῆστο, μαζῆ σου. Βάλε νὰ πιοῦμαι στὴν ὑγειὰ τῆς λευτεριᾶς.

— Ἀφεσύμ, Σουλεϊμάνη, χύσε, ὡρέ, καπετονόπουλε χύσε καὶ γέμιζε τὸ ποτῆρι προτοῦ ν' ἀβειάζῃ.

Ὁ οἰνοχόος, ὅστις ἦτο νέος τὴν ἡλικίαν, ἀρρήμων καὶ σοβαρὸ ἤθους, ἐγέμισε κύβην κολοκυνθίνην, καὶ τὴν προσήνεγκεν εἰς τὸν Χρῆστον.

— Πάρτην, Σουλεϊμάνη.... μπέσα γιὰ μπέσα... ἀδέρφια γιὰ ἀδέρφια.... γιὰ πάντα ἀδέρφια... νὰ πιῇς καὶ νὰ πιῶ ἀπὸ τὸ ἴδιο κολοκοῦι καὶ νὰ χύσουμεν στὸ χῶμα ὅσο περισσέψει· καὶ ἂν ποτὲ μπορέσῃ τὸ χυμένο κρασὶ ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο νὰ βγῇ πάλιν ἀπὸ τὴν γῆν καὶ μετάρῃ μέσα σὲ τοῦτο τὸ κολοκοῦι, τότε νὰ σπάσῃ ἡ ἀδελφοσύνη μας.

Σὺν τοῖς σπουδαίοις τούτοις λόγοις ὁ Χρῆστος Μιλιώνης ἔπιε μέρος τοῦ οἴνου καὶ ἔπεινε τὸ ποτήριον πρὸς τὸν Σουλεϊμάνην. Οὗτος ἔλαβε τὴν κύβην μετὰ χερὸς διατεταζούσης, τὴν ἐκράτησεν ἐνάριον μακρὰν τοῦ στόματος του καὶ θεωρήσας μετὰ θαυμασμοῦ καὶ συγχρόνως μετὰ πολλῆς γενναιότητος τὸν ἁρματωλὸν εἶπε σείων τὴν κεφαλήν.

— Χρῆστο, ὡρὲ ἀδελφέ! θὰ σὲ γελάσω σὰν μιὰ φορὰ ἀγαλίξω τὸ ποτᾶρι τοῦτο εἰς τὰ χείλια.

Ρίψας δὲ τοῦτο πάραυτα εἰς τὸ ἔδαφος ἔκραξε.

— Μὰ τὸ Κοράνι ποῦ πιστεύω, Χρῆστο σ' ἀγαπῶ καὶ θέλω τὸ καλό σου . . . ἄκουσέ με καὶ θὰ σοῦ πῶ σύλη τὴν ἀλήθεια . . . εἶμαι στεμένος ἀπὸ τὸν πασσᾶ καὶ τὸ μουσελίμη νὰ σὲ κρυφοκατσόσω ... μὰ τὰν τιμημένος ἐχτρᾶς καὶ ἀληθινὸ παλληκάρι ποῦ εἶμαι τέτοιο πρᾶγμα ἀπὸ πίσω δὲ καταδέχομαι νὰ τὸ κάμω ... πρόσκυνα, ὡρὲ καλέ μου Χρῆστο τὸ βασιλιᾶ ... προσκύνα τὸ Σουλτάνο καὶ νὰ σὲ μεγαλόσουμε νὰ σὲ κάμωμε τὸν πλὲ μεγάλο ἄρχοντα τῆς Ἄρτας ...

— Ὁ Χρῆστος, Σουλεϊμάνη! δὲ προσκυνᾶ οὔτε Σουλτάνο νὰ τὸν κάμῃς. Ἀναπηδήσας ὡς λέων καὶ δράξας τὸ τουφέκιόν του ... γειάσου, γειάσου, ὡρὲ Σουλεϊμάνη ... εἶσαι τὸ πρῶτο ἀληθινὸ παλληκάρι ποῦ βλέπω μετ' τοὺς Τούρκους . . . κρίμα στὴ ρωμιοσύνη νὰ μὴ σέχῃ ... προσκυνᾶ ὡρὲ Σουλεϊμάνη, τὸ Χριστό, προσκυνᾶ καὶ τὴ Παναγία του σὰ θὲς νὰ σώσῃς τὴ ψυχή σου.

— Ποτὲ ὅσο πιστεύτω στὸ Μουχμάετ μου τέτοιο πρᾶμμα δὲ θὰ τὸ κάμω ... τραβίξου Χρῆστο . . . κάνε νὰ φύγῃ ὁ παραγυιός σου, νὰ μείνωσι οἱ δύο μας νὰ παλαίψουμε καὶ ὅποιος σκοτώσει τὸν ἄλλο.

— Μία συμφωνία, Σουλεϊμάνη, πρὶν πῶ τοῦ Ζίδρου νὰ μισέψῃ· ἂν μὲ σκοτώσῃ νὰ μὴ μοῦ νόψῃς τὸ κεφάλι, ἀλλὰ πάρε τὸ τουφέκι μου τὸ διαφημισμένο μυλλιλιώνη γιὰ γνώρισμα πῶς ἐσκότωσες τὸν Μιλιώνη ... τὸ καπετανόπουλο ὁ Ζίδρος θὰ βλέπῃ ἀπὸ μακρυὰ καὶ ἂν δὲν βαστάξῃς τὸ λόγο σου θ' ἀρθῇ καὶ ἐσύ τος ἢ νὰ τὸν φάγῃς ἢ νὰ σὲ φάγῃ ... ἄκουε καλὸ παιδί μου Ζίδρο ; ...

— Ἀκούω, λαμπικῶς ἀπεκρίθη οὗτος σιρυπτων τὸν μύστακα καὶ θεωρῶν τὸν Σουλεϊμάνην μετ' ἀπορίας συνάμα δὲ καὶ περιεργνήσεως.

— Μὰ τὸ Κοράνι, ἀμένω καὶ στέργω στὸ παζάρι.μετὰ πολλῆς σταθερότητος καὶ ἀνδρίας ἀπεκρίθη οὗτος.

— Ζίδρο, ἔλα νὰ φιλιθοῦμε ... πσιὸς ξέρει, ὁ χάρος μπορεῖ νὰ σκόπευε νὰ μὲ πάρῃ καὶ ἂν εἶνε τέτοιος ὁ ὁρισμός του καλῶς ν' ἄρθῃ καὶ καλῶς νὰ ὁρίσῃ ... πάρε σὺ τὸ καπετανάκι καὶ τὸ πρωτάτο μου ... νὰ καὶ φανερωτικὸ γνώρισμα τὸ χαμαλί μου.

— Ἀμ' ὁ χάρος ποὺ κατάει' ν' ἀρθῇ σὲ τέτοιαις ὧραις ... τὰ ψαρια θὰ ζωντανέψουνε ἀπὸ τὸ πιγάνι, μετὰ πεποιθήσεως εἶπεν ὁ Ζίδρος.

Ὁ Σουλεϊμάνης ἐξέτασε νὰ τὸν φιλήσῃ καὶ οὗτος, πλὴν ὁ Ζίδρος καταρρονητικῶς τῷ εἶπε·

— Μακριά, παλιότουρκε, ἀπ' ἐμένα ... τούρκικα χείλια ἐγὼ δὲ φιλῶ, μαγάρι ἂς εἶνε καὶ τῆς πλὲ ὄμορφης τουρκάλας . . . ἄνθρωπος ὅπου ἀιῷᾶ νὰ πιῇ τὸ αἷμα τοῦ ἀδερφοῦ του βὲν θ' ἀγγίξῃ τὰ βρομόχειλά του στὰ δικά μου ... γειά σου, καπετὰν Χρῆστο, θὰ βιγκλίζω ἀπὸ πάνω ἀπὸ κείνη τὴ ραχοῦλα, κύτταξε καὶ πάτρεψέ του προτοῦ ν' ἀνασάνω, ἔλεγεν ὁ νέος Ζίδρος ἀπομακρυνόμενος.

Ὁ Σουλεϊμάνης τὸν ἐθεώρησε μετ' ὀργῆς, ὡς ἂν κατερρόνει αὐτόν.

— Μὴ τὸν συνερίζεσαι, εἶνε παιδὶ μόνον εἰκοσιπέντε χρόνων, μὲ πολλὴ καρδιὰ καὶ ἀπόφασι· πλὴν μὲ λίγη πόρεψι τοῦ κόσμου ... ἄλλο ἀπὸ βουνὰ καὶ κλαδὶ τὸ ζαβάλικο δὲν εἶδε, καὶ στὸν καϋμό του ἀπάνω νὰ μὴ πάθο κρένει ἔτσι βά.

— Ἂς κουρεύεται . . . τὸ τζίμπημα τοῦ σπουργήτα, αἷμα δὲ βγάνει, εἶπεν ὁ ἀνδρεῖος Σουλεϊμάνης ... ἔπειτα μετὰ φλεγματικοῦ καὶ ἀταράχου καρτερίας στρέψας πρὸς τὸν ἁρματωλὸν προσέθηκε· πῶς ὁρίζεις νὰ πολεμήσωμεν;

— Ὅπως ὁρίζει ἡ ἀφεντιά σου· ποῦ βάλθηκες νὰ μὲ σκοτώσῃς ... δοκίμασε μὲ ὅ.τι θέλεις ... μὲ τὴν πάλα, μὲ τὰ κουμπούρια, μὲ τὸ καρυοφύλλι ...

— Ὅπως ἀρέσῃ τῆς ἀφεντιᾶς σου, ἐτσυθύρυσεν ὁ Μουσουλμάνος.

Ὁ Σουλεϊμάνης ἐγίνετο σκοτεινότερος κατὰ τὴν ὄψιν, ἐκράτει τὸ τουφέκιόν του εἰς τὰς δύο του χεῖρας καὶ μὲ ὄμμα ἱέρακος ἠκολούθει τὰς κινήσεις τοῦ Χρήστου Μιλιώνη.

Ἦτον ἀνὴρ θεωρητικὸς καὶ τὰ χαρακτηριστικά του ἐμαρτύρουν εὐγένειαν ψυχῆς, ἥτις ἄλλως τε καταφαίνεται καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς διαγωγῆς του. Τοιοῦτοιν ἐξαποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ προεστῶτος τῆς Ἄρτης Μαυρομμάτη καὶ τοῦ Μουκτὰρ Κλεισούρα νὰ δολοφονήσῃ προειλημμένον ὡς ὁ συνταγματάρχης Γκριλλιὼν νὰ χύσῃ τὸ αἷμα του ὑπὲρ τοῦ Ἑρρίκου Γ' εἰς μονομαχίαν μετὰ τοῦ δουκὸς τῶν Γουϊσίων, πλὴν ἔχει καὶ νὰ γίνῃ δολοφόνος. Ἴσως, ἂν ἡ θρησκεία ὡς φραγμὸς μέγιστος δὲν ὑπῆρχεν ἐνταῦθα, ὁ Σουλεϊμάνης καὶ ὁ Μιλιώνης ἠδύναντο νὰ συμβιβασθῶσι χωρὶς ἡ περιαδομένη αὕτη μονομαχία νὰ λάβῃ ποτὲ χώραν· πλὴν ἀμφότεροι μετὰ τὰς φιλικὰς αὐτῶν προσρήσεις ἐπιλήσμονες γενόμενοι παντὸς δεσμοῦ φιλίας κατεκορέσθησαν ὑπὸ θρησκευτικοῦ καὶ ἐθνικοῦ ἐνθουσιασμοῦ καὶ οὐδεὶς ἕτερος μάρτυς ἠδύνατο νὰ προλάβῃ τὴν μονομαχίαν κατ' ἐκείνην τὴν στιγμήν, ἢ ὁ θάνατος.

Εὑρίσκοντο εἰς τὴν πεδιάδα τοῦ Ἀρμυροῦ, ἧς τὸ ἔδαφος παρέχει ἀρίζοντα ἐκτενέστατον διὰ μονομαχίαν.

Ὁ Χρῆστος Μιλιώνης ἀρῆκε τὸ σαρίκιον νὰ πέσῃ ἀπὸ τὴν κεφαλήν του, καὶ ἡ ψαρὰ αὐτοῦ κόμη ἐχύθη ὄπισθεν ἐπὶ τῶν νώτων αὐτοῦ. Ἦτον ἀνὴρ ὑπερεξοχοῦντος, πλὴν ὁποία ἡλικία ἀπὸ τὸν βίον ἐκείνον ἠδύνατο νὰ δείξῃ τὰ χαρακτηριστικά της ; Τὴν φορὰν ταύτην ὁ Χρῆστος Μιλιώνης οὔτε ὁρμητικὸς ἦτον οὔτε σκληρὸς λόγους ἔφερεν εἰς τὰ χείλη, ὡς ὅτε τὸν εἴδομεν συλλαμβάνοντα τὸν Χαρζὰν ἀγᾶ. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ προσώπου του διεγράφετο ἡ ἀταραξία, τὸ ἀδυσώπητον ἀποφασιστικὸν καὶ ἡ ἀκαριαία μελέτη τίνι τρόπῳ νὰ καταβάλῃ τὸν ἀντίπαλόν του. Ὁ ὀφθαλμὸς ἦτο τὸ μυστικοσκόπιον τῶν ὀρεινῶν τούτων ἀνδρῶν, ἦτο πρᾶος σταθερὸς καὶ προσηλωμένος οὐχὶ εἰς τὰς κινήσεις τοῦ Σουλεϊμάνη ἀλλ' εἰς τὰ ὄμματα του· ἠκολούθει δηλαδὴ τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Τούρκου καὶ ἦτον ἕτοιμος νὰ προσρήξῃ εἰς τὴν σπάθην, τὰ πιστόλια, τὸ τουφέκιον, εἰς οἱανδήποτε κίνησιν ἐκείνος ἤθελεν ἐκλέξει. Ὡραιότερον ὑψηλότερον καὶ ἐνθουσιωδέστερον θέαμα τοῦτου ἀδύνατον ἀνδρεῖος νὰ ἀπιθωμήσῃ ποτὲ νὰ ἴδῃ. Ὁ θάνατος μὲ τὰς μέλαινάς του πτέρυγας ἵπτατο ἄνω τῆς κεφαλῆς ἀμφοτέρων. ἐξήπλωνε τὸ φοβερόν του βρέπανον καὶ ἐπὶ τῶν δύο καὶ ὅμως οὔτε ὀγρότης, οὔτε πελιδνὸν ἐκάλυπτε τὰς παρειάς των, οὔτε ὁ ἐλάχιστος σπασμὸς τὰ χείλη των, οὔτε ὁ μικρότατος σκαρβαμυγμὸς τὰ βλέφαρά των, οὔτε ἡ ἐλαχίστη πνοὴ ἐξήρχετο ἐκ τοῦ στήθους των. Ἤσταντο ὡς δύο ἀνδρεῖα παλληκάρια, ὑψούμενες, ἀρρωνοῦσι, θεωροῦντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον ὡς ὁ ὑπερήφανος λέων τῆς Λυβίας βλέπει τὸν τῆς Σαχάρας. Ὅταν μετὰ τοῦτου συναπαντηθῇ καὶ μέλλῃ νὰ φιλονεικήσῃ τὴν εἰς τὸ πλευρὸν του λέαιναν.

Ὅλον τοῦτο τὸ θρᾶμα δὲν διήρκεσεν εἰμὴ μόνον ὀλίγα λεπτά· δὲν ἦσαν εἰμὴ πέντε μόνον βήματα μακρὰν ὁ εἷς τοῦ ἄλλου καὶ ὁ Σουλεϊμάνης ἐφείνετο, ὅτι ἐπροτίμα τὴν διὰ τοῦ τουφεκίου μονομαχίαν. Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι εἰς ἣν θέσιν εὑρίσκετο δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ μεταχειρισθῇ τὸ εἰς χεῖρας του τουφέκιον, διότι ἐφοβεῖτο μή, κατὰ ἣν ὥραν οὗτος προσφύγῃ πρὸς τὴν σπάθην, ὁ Χρῆστος μεταχειρισθῇ τὸ μιλλιώνι του. Ὕψωσε λοιπὸν τοῦτο εἰς θέσιν σκοπεύσεως. Τὴν κίνησιν ταύτην ἠκολούθησεν ὁ ἁρματωλὸς τῶν Ἀγράφων μετ' ἀφράστου ἀκριβείας καὶ πρὶν ὁ κρότος τῶν δύο τουφεκίων φθάσῃ εἰς τὸ ὦβμα, ἤνθεν ὁ Ζίδρος μετὰ παλλούσης καρδίας Θεσσαλὸς τὴν φοβερὰν ταύτην μονομαχίαν, ὁ Σουλεϊμάνης καὶ ὁ Χρῆστος Μιλιώνης ἔπεσαν νεκροὶ εἰς τὸ ἔδαφος, ὁ εἷς διὰ τῆς βολῆς του διαπεράσας τὴν καρδίαν ὁ δ' ἕτερος τὸ μέτωπον τοῦ ἄλλου.

Περιττὸν νὰ περιγράψωμεν τὴν λύπην, τὴν ἀθημονίαν καὶ τὴν ἀπελπισίαν τοῦ Ζίδρου. Τὸ ἔθνος ἐν τῇ κρισιμοτέρᾳ αὐτοῦ στιγμῇ ἐστερεῖτο τοῦ πολυτιμοτέρου καὶ πατριωτικοτέρου ἀνδρὸς ἐστερεῖτο μιᾶς τῶν πρωτίστων αὐτοῦ στηλῶν. ἤτις ἴσως, ἂν δὲν ἔπιπτε, δὲν ἤθελεν ἐπιτρέψῃ εἰς τὴν τίγριν τῆς Ἠπείρου τὸν Ἀλῆ νὰ φθάσῃ ποτὲ εἰς τὸν σκοπόν της, νὰ φθάσῃ πρὸς τὸ ὕψος της. Περιττὸν νὰ περιγράψωμεν καὶ τὸ πένθος ὅπερ ἡ εἴδησις τοῦ θανάτου ἐπροξένησεν εἰς ὅλας τὰς δούλας πόλεις καὶ τὰς ἐλευθέρας ἀκρωρείας. Τοῦτο δύναταί τις ν' ἀναγνώσῃ εἰς τὸ ἑπόμενον ἠημῶδες ἆσμα τὸ μέχρι πρό τινων ἐτῶν μετὰ δακρύων φαλλόμενον ὑπὸ τῶν βουκόλων καὶ ποιμένων ἀμφοτέρων τῶν τουρκικῶν καὶ ἑλληνικῶν Ἀγράφων.

Τρία πουλάκια κάθουνταν 'στὴ ῥάχη 'στὸ λημέρι
Τένα τηράει τὸν Ἀρμυρό, τάλλο κατὰ τὸ Βάλτο,
Τὸ τρίτο, τὸ καλλίτερο, μυριολογᾶει καὶ λέγει.
«Κύριέ μου, τί νὰ 'γίνῃκεν ὁ Χρῆστος ὁ Μηλιώνης;
Μήτε 'στὰ Βάλτο ἐφάνηκε, μήτε 'στὴ Κρυαβρύσι»
—Μᾶς εἶπαν πέρα πέρασε, καὶ ἐμβῆκε μέσ' τὴν Ἄρτα
Κ' ἔπῆρε σκλάβο τὸ κατῆν, ἔπῆρε καὶ τσ' ἀγάδες.
Κι' ὁ Μουσελίμης τ' ἄκουσε, βαρυὰ τοῦ 'κακοφάνη.
Τὸ Μαυρομμάτη ἔκραξε,καὶ τὸν Μουχτὰρ Κλεισούρα·
—«Ἐσεῖς ἂν θέλετε ψωμί, κι' ἂν θέλετε πρωτάτα,
Τὸ Χρῆστο νὰ σκοτώσετε, τὸν καπετὰν Μηλιώνη,
Ἔτσι προστάζει ὁ βασιλιᾶς, καὶ μόστειλε φερμάνι.»—
Παρασκευὴ 'ξημέρωνε (ποτὲ νὰ μ' εἶχε φέξῃ!)
Ὁ Σουλεϊμάνης 'βάλθηκε νὰ πάῃ νὰ τονὲ φέρῃ.
Σ'τὸν Ἀρμυρὸν τὸ ἔρτασεν, καὶ ὡς φίλοι ἐριλιόθηκαν,
Ὁλονυκτὶς ἐπείνανε ὅσο νὰ 'ξημερώσῃ.
Κι' ὁπόταν ἔρχεῖ ἡ αὐγή, κ' ἐπῆγαν 'στὰ λημέρια
Ὁ Σουλεϊμάνης 'φώνεῖε τοῦ καπετὰν Μαλιώνη'
—«Χρῆστο, σὲ θέλει ὁ βασιλιᾶς, σὲ θέλουν κ' οἱ ἀγάδες.
—Ὅσο 'ν ὁ Χρῆστος ζωντανός, Τοῦρκο δὲν προσκυνάει».
Μὲ τὸ τουφέκι τρέβανε ὁ ἕνας νὰ φάῃ τὸ ἄλλο.
Φωτιὰν ἐδώσαν 'στὴ φωτιά, πέρτουν κ'οἱ δυὸ στὸ τόπο (α)

(α) Τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ὃν ἡ κλεὶς τῆς παρούσης μυθιστορίας, ἀφιερώνομεν ὁλόκληρον εἰς τὴν ἱστορίαν, διακόπτοντες ἴσως τὸ μυθιστόρημα· πλὴν ἀδύνατον ἄνευ τούτου ὁ ἀναγνώστης νὰ ἐννοήσῃ καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀλῆ-πασσᾶ καὶ τῶν διαφόρων ἁρματωλῶν μεθ' ὧν ἔχομεν νὰ συναπαντήσωμεν.

37

ΤΟ ΠΑΡΟΝ

ΠΑΤΡΟΚΛΟΣ ΣΚΟΠΕΛΙΔΗΣ

ΗΤΟΙ

ΤΟ ΜΕΓΑΛΕΙΟΝ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΡΑΘΡΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΥ 1850 — 1881.

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΕΙΣ ΕΞ ΤΟΜΟΥΣ

Ὑπὸ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.— ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΑ'.

Ἡ προσωποκρατήσις τοῦ σὶρ Οὐίλιαμ Νίκολσων

Ἀπὰ ἐν τῷ κλωβίῳ τῆς προσωποκρατήσεως εἴχε τέσσαρας θύρας ἐνωπιόν του, τρεῖς ἀνοικτάς, ὅπως ἐξέλθῃ καὶ μίαν μόνην κλειστήν· ὥρειλεν, ἢ πάραυτα νὰ κηρυχθῇ χρεωκόπης καὶ τοῖς πᾶσι γενῇ γνωστὴ ἡ διαγωγή του διὰ διασκτικῶν φανερῶν ἀνακρίσεων καὶ διακηδευστικῶν τοῦ τύπου ἀρθρων.καὶπάραυτα ἀπεγλακίζετο καὶ ἐντὸς τινων ἑβδομάδων ἀπηλλάσσετο παντὸν τῶν χρεῶν του ἢ ὥφειλε νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῆς ἐξηγρισμένης λεγεῶνος τῶν δανειστῶν του πληρώνων τόσα τοῖς ἑκατὸν καὶ παραγωρῶν τὸ ἐναπομένον μέρος τῆς περιουσίας „του κατορθώσει νὰ ἐξαπατήσῃ τοὺς δανειστάς του διὰ ψευδοῦς συμβιβασμοῦ παρουσιάζων μεγαλείτερον ἀριθμὸν ψευδοδανειστῶν, τῶν ἀληθῶν δανειστῶν δεγομένων τὸν συμβιβασμόν, εἰς τὴν πλειονοψηφίαν τῶν ὁποῖων κατὰ τὸν νόμον οἱ ἀληθεῖς ὑπέκειντο ἢ ὥφειλε νὰ διαμείνῃ, ὅσα ἔτη προηρεῖτο.ἤσυχος ἐν τῇ φυλακῇ, ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ κόσμου. Ἐν Ἀγγλίᾳ πρὸ τοῦ 1870 ἐὰν ὁ προσωποκρατούμενος δὲν ἐπεθύμει ν' ἀκουσθῇ εἰς τὸν κόσμον,ὅτι ἦτο φυλακισμένος διὰ χρέη, δὲν εἴχεν εἰμὴ ποτὲ νὰ μὴ κάμῃ αἴτησιν ἀποφυλακίσεως εἰς τὸ δικαστήριον. Κατοικεῖ τὴν φυλακὴν ὅσα ἔτη ἐπιθυμεῖ ἔτι καὶ ἂν οἱ δανεισταί του ἤθελον τὸν ἀπαλλάξει τῶν χρεῶν του, ἀρκεῖ μόνον νὰ ἔχῃ νὰ πληρόνῃ διὰ τὸ ἐν τῷ κρατητηρίῳ διωμάτιόν του καὶ διὰ τὴν τροφήν του. Πρὸ τινων ἐτῶν ἀπεδίωσεν ἐν Ἀγγλίᾳ κάποιος Monsiuer Dupouis,μεθ'οὗ θὰ γνωρισθῶμεν παρακατιόντες ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ.ὅστις διέμεινεν ἐν τῇ φυλακῇ τῶν χρεῶν τοῦ Λονδίνου αὐτοπροαιρέτως ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα πέντε ἔτη. Ἐπροσωποκρατήθη πρὸ τῆς μάχης τοῦ Βατερλῶ, καὶ μόλον ὅτι ποτὲ δὲν εἶδε ἢν ἀμπόλισον, ἕνα σιδηρόδρομον ἕνα τηλέγραφον, οὐδὲν τῶν θαυμάτων τοῦ παρόντος αἰῶνος, ἀν καὶ συνδρομητὴς πολλῶν ἐφημερίδων, οὐδεμίαν εἶχε περιέργειαν νὰ τὰ ἴδῃ. οὐδόλως ἐπεθύμει νὰ ἐγκαταλείψῃ τοὺς γλυκεῖς τοίχους τῆς ποθητῆς φυλακῆς του. Ὁ προσωποκρατούμενος δύνανται νὰ ἔχῃ μεθ' ἑαυτοῦ πενταπλάσια τοῦ ποσοῦ τῶν χρημάτων ἅτινα χρεωστεῖ, ἠδύνανο νὰ τὰ δεικνύῃ εἰς τοὺς δρεῖλέτας του νὰ ἐμπορεύηται τοῦτα ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν τῶν δανειστῶν του καὶ ὅμως οὗτοι νὰ μὴ δύνανται οὔτε νὰ τὸν ἐγγίσουν. Ὁ ἀγγλικὸς Νόμος διέτασσε ἵν τῶν δύο, ἢ τὸ σῶμά του ἢ τὸ ἀργύριόν του.

Ἀπὸ τοῦ 1870 ὁ Νόμος τῆς προσωποκρατήσεως διὰ χρέη ἐν Ἀγγλίᾳ κατηργήθη, ἢ μᾶλλον μετεβλήθη, διότι ἡ κατάργησις τῆς προσωποκρατήσεως ἐγένετο μόνον διὰ τὰ χρέη ἀπὸ πεντήκοντα λίρας καὶ ἐπάνω, ἐνῷ ἀπὸ πεντήκοντα λίρας καὶ κάτω ἐξακολουθεῖ, ἐν ἄλλαις λέξεσι, κατηργήθη διὰ τοὺς ἐμπόρους, καὶ διατηρεῖται διὰ τοὺς λωποδύτας ὅπως ἄλλαχοῦ θὰ ἐξηγήσω.

Ὁ εὐγενὴς βαρῶνος σὶρ Οὐίλιαμ Νίκολσων δὲν εἶχεν οἶκον ὅπως ποιήσωσι κατάσχεσιν τούτου, δὲν εἶχεν οὔτε σταθερὰν κατοικίαν ἢ διεύθυνσιν· ἔλεγεν εἰς τὰς συναναστροφὰς πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας τὴν διεύθυσίν του ἕνα τὸν ἐπισκεφθῶσι, ὅτι κατώκει τὴν Ρώμην, Νεάπολιν, Νίς, ἢ ἄλλας πόλεις τῆς Ἠπείρου Εὐρώπης, διότι τὸ κλίμα τῆς Ἀγγλίας δὲν τὸν ὠφέλει, ὅτι δὲ μόνον δύο ἢ τρεῖς μῆνας κατὰ τὸ θέρος ἐπεσκέπτετο τὸ Λονδῖνον. Ἦτο μέλος τοῦ Κλοὺμπ τῶν Συντηρητικῶν (Conservatiue club)ἄρα αἱ ἐπιστολαί του διευθυνόντο ἐκεῖ. Ἐν τούτοις, ἄγνωστος πρὸς τοὺς δανειστάς του, κατῴκει τὸ καλούμενον δυτικὸν Βρώμπτων τοῦ Λονδίνου μετὰ τῆς συζύγου του, φέροντες τὸ ἐπώνυμον ὁ Μίστερ καὶ ἡ Μίστρες Κλάρκ· ὁ ἀγγλικὸς νόμος δίδει τὴν ἄδειαν νὰ ἐμπορεύηται εἰς οἷον ἤποτε ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἀκριβῶς δὲν ἔχει ἄλλος ἐὰν τις ὀνομάζεται Γεώργιος Κλάρκ, ὑμεῖς δύνασθε νὰ ὀνομασθῆτε Γεώργιος Ἰωάννου Κλὲρκ ἐὰν καὶ τὸ ἀληθὲς ὄνομά σου εἶνε Σμὶθ ἄνευ καταδιώξεως ἐκτὸς ἐὰν διὰ τοῦ ὀνόματος τούτου πράξητε πλημμέλημα ἢ ἔγκλημα. Τὰ δὲ νόμιμα χρέη δὲν ἦσαν οὔτε τὸ ἓν οὔτε τὸ ἄλλο ἐνῷ ἐν τῇ δολίᾳ χρεωκοπίᾳ ἦτο.

Ἔζων ἐν οἰκονομίᾳ διότι ἡ φρόνησις ἀρίζῳν τέλος ὅταν ἦσαν φορτωμένοι μὲ ἑκατὸν εἴκοσι χιλιάδας λίρας χρέος. Αἱ ἑκατὸν ἐσαι λίραι, τὸ ἐναπομένον πρὸς αὐτοὺς εἰσόδημα ἦτο ἐγγεγραμμένον εἰς τὸ ὄνομα τῆς συζύγου του, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ τὸ ἐγγίσῃ. Ἄλλως δὲ ὁ ἀγγλικὸς Νόμος διατάσσει ἐὰν ὁ δανειστὴς ἠθέλε κατάσχει τὰ κτήματα, ἔπιπλα

37 **ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ**

Ο ΔΙΑΒΟΛΟΣ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

ΗΤΟΙ

Η ΥΛΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΪΛΟΝ

Ἀλληγορικὴ καὶ παραβολικὴ εἰκὼν τῆς παρούσης καταστάσεως τῆς Ἑλλάδος.

—o—

ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΣ ΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΤΟΜΟΥΣ

Ὑπὸ ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΞΕΝΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ — ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΖ'.

Ὁ Διάβολος μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὸ Ζυθοπωλεῖον τοῦ Νεύθωνος Λασκάρεως.

Σκέψεις τοῦ Διαβόλου περὶ ἑνὸς Στρατάρχου.

Ἐπικρίσεις τοῦ Διαβόλου πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον Σοῦτζον διὰ τὰς ποιήσεις του.

Ὅτι μποροῦμε θὰ κάνουμε, ἀφέντη, καὶ τὸ ἴδιο αἷμά μας θὰ χύσουμε.

— Φτάνει, καλά 'πες τὸ παράπονό σου, ἔκραξεν ὁ οἰκοδεσπότης, πέρασε τώρα στὴν ἄλλη κάμαρα γιὰ νὰ μιλήσουν καὶ ἄλλοι.... Ὁ γενναιότατος ἐδῶ ξέρει τὴν ὑπόθεσιν καὶ τὴ δουλειά σου ἀριστούργημα... Ἄς τον, ἄς τον, μὴ σὲ μέλλῃ, ἄς τον καὶ νὰ ἰδῇς, προσέθεσε βοηθῶν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν δακρύοντα ἐκ τῆς χαρᾶς του πενθερὸν τοῦ τολμηροτέρου ἱερασύλου καὶ φονεύσ τῆς Ἑλλάδος νὰ μεταβῇ εἰς τὸ ἕτερον δωμάτιον ἔμπλεως χρυσῶν ἐλπίδων.

— Πρέπει ἢ δὲν πρέπει, Μεγαλειοτάτη Εὐρώπη, νὰ ὁμιλήσω, ἔκραξεν ὁ Ἀχριμάν. Πάλιν κι' ἐδῶ ὁ Διάβολος πταίει· ὁ Διάβολος εἰσήρχετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὁ Διάβολος ἦτο ἡ αἰτία, ὁ Διάβολος τὸ ἔφερε ὁ φονεὺς νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὸ Σταυρῆ Μπαλάσῃ καὶ ὁ Διάβολος ἔφερε τὰ κλεμμένα πράγματα εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐν τῷ δωματίῳ του· ὁ δὲ γενναιότατος στρατάρχης γενναίως ἀναδέχεται ν' ἀποφυλακίσῃ τὸν ἀλιτήριον αὐτὸν, τοῦτο τὸ τέρας, τὸ ὁποῖον εἰς ἅπαξ ἐλεύθερον θὰ ποτίσῃ μετὰ κάδων δακρύων τὰ μέλη πολλῶν ἐντίμων οἰκογενειῶν. Ἰδοὺ ὅτι ὁ γενναιότατος προσθέτει μετ' ἀφελείας, ὅτι θὰ κάμῃ τὸ θεάρεστον τοῦτο ἔργον, διότι ἦτο μόνον ἁπλῆ σύμπτωσις τοῦ Διαβόλου. Μοὶ φαίνεται, μεγαλειοτάτη, ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὰ τέκνα ταῦτα τῆς παρούσης γεννεᾶς τῶν Ἑλλήνων θὰ λέγουν ὅτι τὸ κράτος τοῦτο τὸ ἱδρυθὲν παρ' ἡρώων δὲν εἶνε καὶ τοῦτο ἢ μία σύμπτωσις τοῦ Διαβόλου, καὶ τοῦτο ὅταν ὁλόκληρον ἐγκαταλειφθῇ εἰς ἐμὲ παρὰ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων, ἤδη ὁσημέραι ἀπαυδούντων ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς... Ἐν τούτοις, ὁ κ. Μαρσάλος ἐδῶ δὲν θὰ προφθάσῃ νὰ κάμῃ τίποτε ἀφ' ὅσα ὑπόσχεται... Ἄλλαι βουλαὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλαι ἐμοῦ τοῦ Διαβόλου.

Τὰς φράσεις αὐτὰς ὅταν ἔλεξεν ὁ Διάβολος, ἔρριψε τὰ μᾶλλον περιφρονητικὰ βλέμματα ἐπὶ τοῦ στρατάρχου ὑποψηφίου βουλευτοῦ, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐλάμβανε κοχλιάριον γλυκοῦ παρὰ τοῦ δίσκου, τὸν ὁποῖον εἰσελθοῦσα ἐκράτει ἡ ὡραία Φιλαινίς. Μετ' ἀπληστίας περιειργάζετο τὰ κάλλη αὐτῆς μικρὸν φανταζόμενος ὅτι ἡ νέα αὕτη γυνὴ ἐπέπρωτο, ὡς μᾶς εἶπεν ὁ Διάβολος συντόμως, νὰ παίξῃ ἐν Λονδίνῳ πρόσωπον ἐπίσημον.

— Ἐγώ, ἀφέντη, ἐπιθυμῶ νὰ βγάλῃς ἀπὸ τὸ Παλαμῆδι τὰ δυό παιδιά μου, ὅπου ἦσαν στρατιῶται καὶ ἐλιποτάκτησαν ἔνοπλοι καὶ τοὺς ἔβαλαν μέσα γιὰ δυό χρόνια καὶ τοὺς δυό, γιατὶ ἦτο ἡ δευτέρα φορὰ ποῦ ἐλιποτάκτησαν ἔνοπλοι, εἶπεν ἄλλος ἀνὴρ πεπαλαιωμένων μὲν ἐνδυμάτων, ἀλλὰ καθαρῶν, μετρίου ἀναστήματος καὶ πρεσβύτης τὴν ἡλικίαν. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐξέπεμπεν ἐκ τοῦ στόματός του μεγάλην ἀποφορὰν οἴνου, ἐμφαίνουσαν ὅτι ἡ οἰνοποσία μετέβαλε τὴν κοινωνικήν του θέσιν.

— Τοῦτο εἶνε εὐκολώτατον, ἐν τιμῇ σοὶ τὸ ὑπόσχομαι· πῶς ὀνομάζεσαι, πῶς ὀνομάζονται οἱ υἱοί σου, πόσους ψήφους ἔχεις, ἠρώτησεν ὁ στρατάρχης... καθημερινῶς τώρα συγχωροῦμεν καὶ ἀποφυλακίζομεν τοὺς λιποτάκτας, δὲν εἶνε ὡς ἄλλοτε, προσέθεσε μετὰ χαρακτηριστικῆς ἀφελείας ὁ στρατάρχης.

— Ὀνομάζομαι Βάμπας Χαραλάμπος, ἀφέντη... ἐδῶ στὸ χαρτὶ τοῦτο ἔχω γραμμένα τὰ ὀνόματα τῶν παιδιῶν μου, τὸ ἕνα ὀνομάζεται Δημήτριος Χαραλάμπου καὶ τὸ ἄλλο Εὐθύμιος· ἔχω ἕνα μόνο ψῆφο, νὰ ἦσαν τὰ καϋμένα τὰ παιδιὰ ὄξω ἀπὸ τὴ φυλακὴ θὰ εἴχαμε τρεῖς ψήφους ἀφέντη, μὴ σὲ κόφτῃ, ἀφέντη, ἄς εἶνε, καὶ σταῖς ἐρχόμεναις ἐκλογαῖς θὰ σοῦ τοιμάσουμε τόσους ψήφους ποῦ θὰ βγῇς πρῶτος βουλευτὴς κ' ἀπὸ κείνους ποῦ πληρώνουν 150 φρ. τὸν ψῆφο .. στο νησὶ τοῦτο, ἀφέντη ...

— Ὁ σκοπὸς εἶνε νὰ βγοῦμε τώρα, διέκοψεν ὑψηλοφώνως ὁ στρατάρχης, σείων μικρὸν σαρκαστικῶς τὰ χείλη του.

— Στο νησὶ τοῦτο, ἀφέντη, πρέπει νὰ γνωρί ...

— Θὰ βγῇς, θὰ βγῇς, ἀφέντη, μὲ τὸ παραπάνω, ἀλλὰ θέλω νὰ βγῇς πρῶτος... τόχω καϋμὸ νὰ βγῇς πρῶτος, ἀφέντη. Πήγαινε τώρα σὺ στὴν ἄλλη κάμαρα, διέκοψεν ὁ οἰκοδεσπότης, δίδων μικρὰν ὤθησιν εἰς τὸν ἀσθενῶν κνημῶν Βάμπαν Χαραλάμπου, ὅπως μεταβῇ εἰς τὸ ἄλλο δωμάτιον, διότι οὗτος, ὡς πάντες οἱ μέθυσοι, ἐζήτει νὰ ὁληναρήσῃ καὶ ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων, οὐδόλως ὑπολογίζων τὸν πολύτιμον χρόνον τῶν λοιπῶν ἀπαιτητῶν.

Ὁ οἰκοδεσπότης ἠναγκάσθη νὰ συνοδεύσῃ κρατῶν ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν Βάμπαν Χαραλάμπου μέχρι τῆς θύρας τοῦ δωματίου, ὅπως τον παραλάβῃ τις ἐκεῖθεν.

Παρουσιάσθη νῦν εἰς τὸν γενναιότατον στρατάρχην καὶ ὑποψήφιον βουλευτὴν νεανίας λιπόσαρκος, ἀλλὰ γλαυκώπης, φέρων πρωτοφυὲς γένειον καὶ ἰουλίζοντα μύσταχα, ἔχων ἐλεφάντινον λαιμόν, ἀβροτάτην μορφὴν καὶ χαρακτηριστικωτάτην συναρμολογίαν τῶν εὐγενεστέρων χαρακτηριστικῶν, τὰ ὁποῖα ἠδύνατό τις νὰ συναπαντήσῃ εἰς τον κόσμον, χαρακτηριστικῶν διερμηνευόντων ἀγγέλου ψυχήν. Εἶχε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ξανθὰς καὶ λεπτοτάτας, το βῆμα σταθερον καὶ τολμηρόν, το δὲ σῶμα καλλίζον καὶ εὐκίνητον.

— Ἐγώ, στρατάρχα μου θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ ἐργασθῆτε μεθ' ὅλης τῆς καρδίας προς ἀποφυλάκισιν τῆς δυστυχοῦς μητρός μου, ἥτις ὑπῆρξε οἰκτρὸν θῦμα ἑνὸς καταχθονίου Διαβόλου, νῦν δὲ εὑρίσκεται εἰς πολυετῆ δεσμά.

Ταῦτα μελαγχολικῶς καὶ μὲ ἀργυρόηχον ἀφ' ἑνος φωνήν, ὀλίγον δὲ ἱκετευτικὴν ἀφ'ἑτέρου προέφερεν ὀνεανίας οὗτος εἰς καθαρεύουσαν γλῶσσαν.

Ἔκθαμβος ὁ γενναῖος στρατάρχης εἰς τὴν εὐφράδειαν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ νεανίου, ἠρώτησεν αὐτόν τις εἶνε καὶ τί ἔκαμεν ἡ μήτηρ του, ὅπως πολυετῶς φυλακισθῇ.

— Ὀνομάζομαι, στρατάρχα μου Ἀριστόδημος Πλουκάδης καὶ καταγόμεθα ἀπὸ τὰς Σέρρας. Ἐκεῖ ὑπάρχουσιν ἔτι πλούσιοι καὶ ἰσχυροὶ συγγενεῖς μας διὰ τοῦ γνωστοῦ τούτου ὀνόματος. Μέχρι τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐφρόνουν ὅτι ὠνομαζόμην Ἀριστόδημος Γεωργοδημητρομιχαλάκος, καὶ ὅτι κατηγόμην ἐκ τῆς Μάνης, ἀλλὰ πρὸ ἑνός ἔτους ὁ Γεωργοδημητρομιχαλάκος, εὑρισκόμενος ἐν τῇ κλίνῃ τοῦ θανάτου του καὶ πνέων τὰ ἔσχατα μὲ προσκαλεῖ καὶ ἐξομολογεῖται ὅτι οὗτος καὶ ἡ μήτηρ μου ἐδολοφόνησαν τὸν πατέρα μου καὶ ἐνυμφεύθησαν. Μὲ ἐξομολογεῖται, γενναιότατε, ὦ φρίκη! ὅτι διὰ τὸν φόνον τοῦτον ὑπέδειξαν τὸν ὑπηρέτην τοῦ πατρός μου Θεοχάρην Γιασιμένην. Ὁ Γεωργοδημητρομιχαλάκος ἐμαρτύρησε ψευδῶς πῶς ἰδίοις ὀφθαλμοῖς τὸν εἶδε νὰ δολοφονῇ τὸν πατέρα μου, ἠνάγκασε δὲ καὶ τὴν μητέρα μου ἐπίσης νὰ ψευδομαρτυρήσῃ, διό ὁ ὑπηρέτης κατεδικάσθη εἰς θάνατον, ἀλλ' ἐλησμονήθη εἰς τὸ Παλαμῆδι, ὅπου πρὸ δώδεκα ἐτῶν ἀθῶος, ὡς ἦτο ἐσήπετο.

Εἰς τὴν ἐξομολόγησίν του αὐτὴν, τὴν ὁποίαν ἔκανε καὶ ἐνώπιον τοῦ πνευματικοῦ, τρέχω εἰς τὸν εἰσαγγελέα, οὐδόλως συλλογισθεὶς τὴν μητέρα μου, ἡ δὲ εἰσαγγελία ἐπρόφθασε καὶ ἔκανεν ἀνακρίσεις, πρὶν ἢ ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀποδώσῃ τὸ πνεῦμα εἰς τὸν Διάβολον. Μετ' ὀλίγον ὁ Θεοχάρης Γιασιμένης ἀπεφυλακίσθη, ἡ δὲ μήτηρ μου κατεδικάσθη εἰς εἰκοσαετῆ κάθειρξιν. Ἡ μήτηρ μου, γενναιότατε, κλαίουσα μοὶ διηγήθη ὅτι ἦτο ἀθῶα τοῦ θανάτου τοῦ πατρός μου, οὔτε ἠγάπα τὸν Γεωργοδημητρομιχαλάκον, ἀλλ' ἠναγκάσθη ἐκ τοῦ φόβου της νὰ τὸν νυμφευθῇ. Ἦτο θῦμα, θῦμα. θῦμα τοῦ αἰσχροῦ τούτου ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον ἐγὼ πάντα ἐδδελυττόμην, μολονότι οὗτος πολὺ μὲ ἠγάπα καὶ μὲ ἔθεσεν εἰς τὸ Γυμνάσιον νὰ ἐκπαιδευθῶ καὶ ἀκολουθήσω τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν.

Ἤμην φοιτητής, ὅταν οὗτος, ἀσθενῶν βαρέως, διέταξε νὰ μοὶ γράψουν νὰ ἔλθω εἰς Σῦρον, ὅπου μετὰ τον φόνον εἶχεν ἀποκατασταθῇ. μετερχόμενος τον μικρέμπορον, διότι ὁ πατήρ μου εἶχε μικράν τινα περιουσίαν, αἰτίαν τοῦ τραγικοῦ θανάτου του. Ὁ δολοφόνος μητρυιός ἐζημιώθη εἰς το ἐμπόριον καὶ ἀπώλεσε τὴν περιουσίαν μας αὐτήν. Εὐτυχῶς δὲν ἔκαμε τέκνα μὲ τὴν μητέρα μου, ἐγὼ δὲ εἶμαι ὁ μόνος ζῶν ἐκ τῶν τεσσάρων τέκνων τοῦ πατρός μου. Στρατάρχα, ἐκ τῆς ἡμέρας τῆς φυλακίσεως τῆς μητρός μου εἶμαι χαμένος ἄνθρωπος· τὴν ἀγαπῶ, τὴν ἐνθυμοῦμαι ἡμέραν καὶ νύκτα καὶ ἐλέγχομαι ὅτι εἶμαι ἡ αἰτία τῆς φυλακίσεώς της. Δὲν ἔχω ἢ μίαν μόνην ψῆφον, οὕτως ἢ ἄλλως τὴν ἔχετε· δὲν ἐπιθυμῶ οὔτε τον ὅρκον οὔτε τον λόγον τῆς τιμῆς σας, χάριν τῆς ψήφου αὐτῆς, διὰ τὴν ἀποφυλάκισιν τῆς μητρός μου· ὅ,τι ἐπιθυμῶ εἶνε νὰ μοὶ ἐπιτρέψητε, ἅμα ἐκλεχθῆτε βουλευτής, νὰ ἔλθω εἰς Ἀθήνας καὶ νὰ προσπαθήσωμεν ὁμοῦ νὰ τὴν ἀποφυλακίσωμεν, τὴν παραλάβωκαὶ μεταβῶ εἰς Σέρας, ὅπου ὑπάρχουσί τινα κτήματα τοῦ πατρός μου, ἀποκατασταθῶμεν δὲ ἐκεῖ. Οὐδεὶς θὰ γνωρίζῃ το τραγικὸν τέλος τοῦ πατρός μου, καὶ ἡ δυστυχὴς μήτηρ μου, ζῶσα ἐν μετανοίᾳ καὶ προσευχῇ, πιθανον νὰ δυνηθῇ ν' ἀπαλλάξῃ τὴν ψυχήν της ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Σατανᾶ, εἰς τὰς ὁποίας τὴν παρέδωκεν ὁ ὀλετήρ αὐτῆς Γεωργοδημητρομιχαλάκος.

Ὁ γενναιότατος στρατάρχης, χασμουργιούμενος, ἐπανειλημμένως ἔλεγεν, ὅτι ἐθεώρει τὴν μητέρα του ἀθῶαν, τανυόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου, ὅπως ἀπαλλαγῇ μικρᾶς αἰμωδιάσεως τῶν κνημῶν του προσθέτει :

— Μέγα κακὸν ἔπεσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μὲ τοὺς Μωραΐτας. Οὗτοι διέφθειραν τον κόσμον καὶ ἔφεραν τοὺς Ἕλληνας εἰς τὴν κατάστασιν αὐτήν· ἂν ἄφιναν ἡμᾶς τοὺς Φαναριώτας, οἵτινες ὅλοι εἴμεθα ἄνθρωποι καλογεννημένοι μὲ γλῶσσας ξένας καὶ μὲ τρόπους εὐγενεῖς καὶ περιποιητικούς, νὰ ἀναθρέψωμεν τὸ βασίλειον τοῦτο καὶ τοῦ δώσωμεν μίαν διακεκριμένην ἠθικοποίησιν, δὲν ἤθελεν εὑρίσκῃ τις ὅμοιον ἔθνος ἄλλο ὡς τοῦτο εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἀφίνω τὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ἡμεῖς ἐκάναμεν διὰ τὴν Ἑλλάδα, τὰ αἵματα τὰ ὁποῖα ἐχύσαμεν δι' αὐτήν, τὰ κτήματα, τὰ ὁποῖα οἱ τοῦρκοι, ἕνεκα τῆς ἐπαναστάσεως, μᾶς ἀφήρπασαν... μὴ σὲ μέλλῃ, Ἀριστόδημε· ἐλθὲ εἰς Ἀθήνας, θὰ κάνω τον Διάβολον ἄνω κάτω ν' ἀποφυλακισθῇ ἡ μήτηρ σου.

— Ἰδοὺ, Κυρὰ Εὐρώπη, ἓν μοδέλο νομοθέτου, ἔκραξεν ὁ Ἀχριμάν· ἰδοὺ εἰς περίφημος ἠθικολόγος... ἔχω ἢ δὲν ἔχω δίκαιον ν' ἀγανακτῶ καὶ πίπτω ἐνίοτε ἐκ τῆς ἰσορροπίας μου μὲ αὐτοὺς τοὺς ἁμαρτωλούς; ὁ εἰς φρονεῖ ὅτι θὰ ἀποσπάσῃ τὴν ψυχὴν τῆς Μισελήνης μητρός του, τῆς ὁποίας ὁ βίος εἶνε σειρὰ ἐγκλημάτων, ἐκ τῶν χειρῶν μου καὶ ὁ ἕτερος τοῦ ὑπόσχεται νὰ κάμῃ ἐμὲ τὸν Διάβολον ἄνω κάτω, ὅπως τὴν ἀποφυλακίσῃ, ἐγκωμιάζει δὲ τοὺς Φαναριώτας, οἱ ὁποῖοι εἶνε ἡ ἀρχικὴ αἰτία τῶν ἐμφυλίων πολέμων τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τῆς χώρας.

Ἀληθῶς μεγαλειοτάτη, οἱ Φαναριῶται ἦσαν ἄνδρες εὐπαίδευτοι, φύσει εὐφυεῖς, λεπτῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὸ μᾶλλον δὲ καὶ ἧττον πλούσιοι, ἀλλ' εἶνε ἀσυγχώρητοι, διότι ἐρχόμενοι ἐκ Κωνσταντινουπόλεως μεθ' ὅλων αὐτῶν τῶν προσόντων καὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τῆς ἐπαναστάσεως, ἀντὶ νὰ ὠφελήσωσι, τοὐναντίον περιέπλεξαν καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον μετὰ τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων εἰς τόσας ἀνωφελεῖς συγχρούσεις. Τὰ γράμματά των, τὰ ὁποῖα ἐχρησίμευσαν ὅπως λάβωσιν ἐνεργητικὸν μέρος εἰς τὴν ἐξουσίαν καὶ συστήσωσι τόνἀγῶνα εἰς τὸ ἐξωτερικόν, συγχρόνως ἐχρησίμευσεν πρὸς φατριασμὸν τῶν ἐντίμων μὲν καὶ ἀνδρείων πολεμιστῶν τῆς ἐποχῆς, ἀλλ' ἁπλοϊκῶν καὶ εὐπίστων. Ἐχρησίμευσαν, ὅπως ἀνάψωσιν ἐμφυλίους πολέμους καὶ μίαν ἀδελφοκτονίαν εἰς ὅλας τὰς ἄκρας τῆς Πελοποννήσσου καὶ τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καταλήξασαν μὲ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ἐνεστῶσα κατάστασις τῆς Ἑλλάδος. Οὗτοι, Κυρὰ Εὐρώπη, εἶνε οἱ ἄνθρωποι, οἵτινες ἀπὸ τοῦ1822 ἔσπειραν ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῆς τοὺς σπόρους τοῦ αὐτοχθονισμοῦ καὶ τοῦ ἑτεροχθονισμοῦ.

Ὁ Πελοποννήσιος, κυρὰ Εὐρώπη, εἶνε πνεῦμα ἐριστικὸν καὶ διὰ τοῦ τρόπου τούτου προδίδει τοὺς στοχασμούς του, ὁ Φαναριώτης τοὐναντίον εἶνε ἐχέφρων καὶ μὲ τρόπους ἐπαγωγοὺς εἰς τὴν ραδιουργίαν ἀποκρύπτων βαθύτατα αὐτούς. Ὁ Πελοποννήσιος ἐκχαλινῶν τὰ ἐλαττώματά του, ἂν καὶ πνεῦμα παμπόνηρον, πάσχει ἐξ ἀρρυθμίας, διὸ ἐξαπτόμενος γίνεται συχνὰ κυνολέσχης, ὀργίλος καὶ φοιβόληπτος, προδιδόμενος ὁλικῶς εἰς τὰ σχέδιά του, ἐνῷ ὁ Φαναριώτης βυσσόφρων ἀποσπᾷ ἐντέχνως ἓν πρὸς ἓν αὐτὰ ἐκ τῆς καρδίας του, καταβροχθίζων δι' εὐπεψίας χαρακτηριστικῆς ἁπάσας τὰς προσβολὰς ἢ περιφρονήσεις, ἃς ἠδύνασο νὰ τῷ κάμῃς. Ὑποκρύπτει αὐτὰς ὑπὸ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ εὐτράπελον λεπτότητα, στρέφων τοὺς μᾶλλον κατ' αὐτοῦ δηκτικοὺς λόγους εἰς ἀστεϊσμούς, κατορθώνων τοιουτοτρόπως τὸν προφέροντα αὐτοὺς νὰ πιστεύσῃ ὅτι τοὺς προέφερεν ἄνευ τῆς ἰδέας τῆς προσβολῆς, ἀλλ' ἐν ἀγαθότητι καὶ εἰλικρινείᾳ τῆς καρδίας του. ἢ ἐν στιγμῇ ἀπερισκεψίας, ἐνῷ οὗτος ἐναποταμιεύει καὶ κλειδόνει τοὺς δηκτικοὺς τούτους λόγους εἰς τὰ βαθύτατα τῶν κιβωτίων τῆς μνησικακίας του, ὄχι φανερὰ καὶ ἀπηνῶς, ὡς ὁ Κόρσος ἢ ὁ Μανιάτης, ἀλλ' εὐγενοπρεπῶς καὶ ἀοράτως, τότε δὲ μόνον τοὺς ἐξαγάγει εἰς φῶς, ὅταν διαβεβαιωθῇ ὅτι δὲν ἔχει ἀνάγκην πλέον εἰς τὸν κόσμον τὸν προφέροντα αὐτοὺς ἢ ὅταν καταπεισθῇ ὅτι οὐδεὶς πλέον ὑρίσταται φόβος ὑπ' ἐκείνου νὰ βλαβῇ. Ὁ Πελοποννήσιος, ὦ σεπτή καὶ πότνια ἄνασσα Εὐρώπη, εἶνε συνήθως ἐν καιρῷ εἰρήνης ἀφ' ἑνὸς σπερμοφόβος καὶ ὀξύμωρος, φιλοπράγμων καὶ λεπτοσοφιστής, ἀφ' ἑτέρου δ' ἔχει στιγμὰς μεγαλοψυχίας καὶ ὥρας μεγαλεπιβούλου ἐπιχειρηματικοῦ. Ἀπεδείχθη δὲ εἰς ἀπελπισίαν δειμαλέος, ὑπομονητικὸς καὶ ἐπίμονος, σταθερὸς δὲ μέχρι φανατισμοῦ εἰς τὰς πεποιθήσεις καὶ εἰς τὴν φιλίαν.

Ὁ Φαναριώτης, μόνην πεποίθησιν, ἣν ἔχει, εἶνε ὁ ἐγωισμός του. θριαμβεύει ἀνήρ τις, αἰσθάνεται ὅτι οὗτος δικαιοῦται νὰ δρέψῃ τὴν δόξαν ἐκείνου, ἀποτυγχάνει τις, φρονεῖ ὅτι, ἂν ἦτο εἰς τὴν θέσιν ἐκείνου εἷς Φαναριώτης, δὲν ἤθελε λάβῃ χώραν τὸ δυστύχημα. ἐκρράζεται δὲ διὰ τὴν τοιαύτην ἀποτυχίαν οὐχὶ φιλεκδίκως, κομματικῶς ἢ πομπωδῶς, ἀλλὰ μετριοφρόνως, διὰ μεγάλης λεπτότητος, διὰ τρόποῦμελητητικοῦ, μινυθικοῦ καὶ ὕφους ἀρι-